rogmolens van Duurswoude en Sparjebird

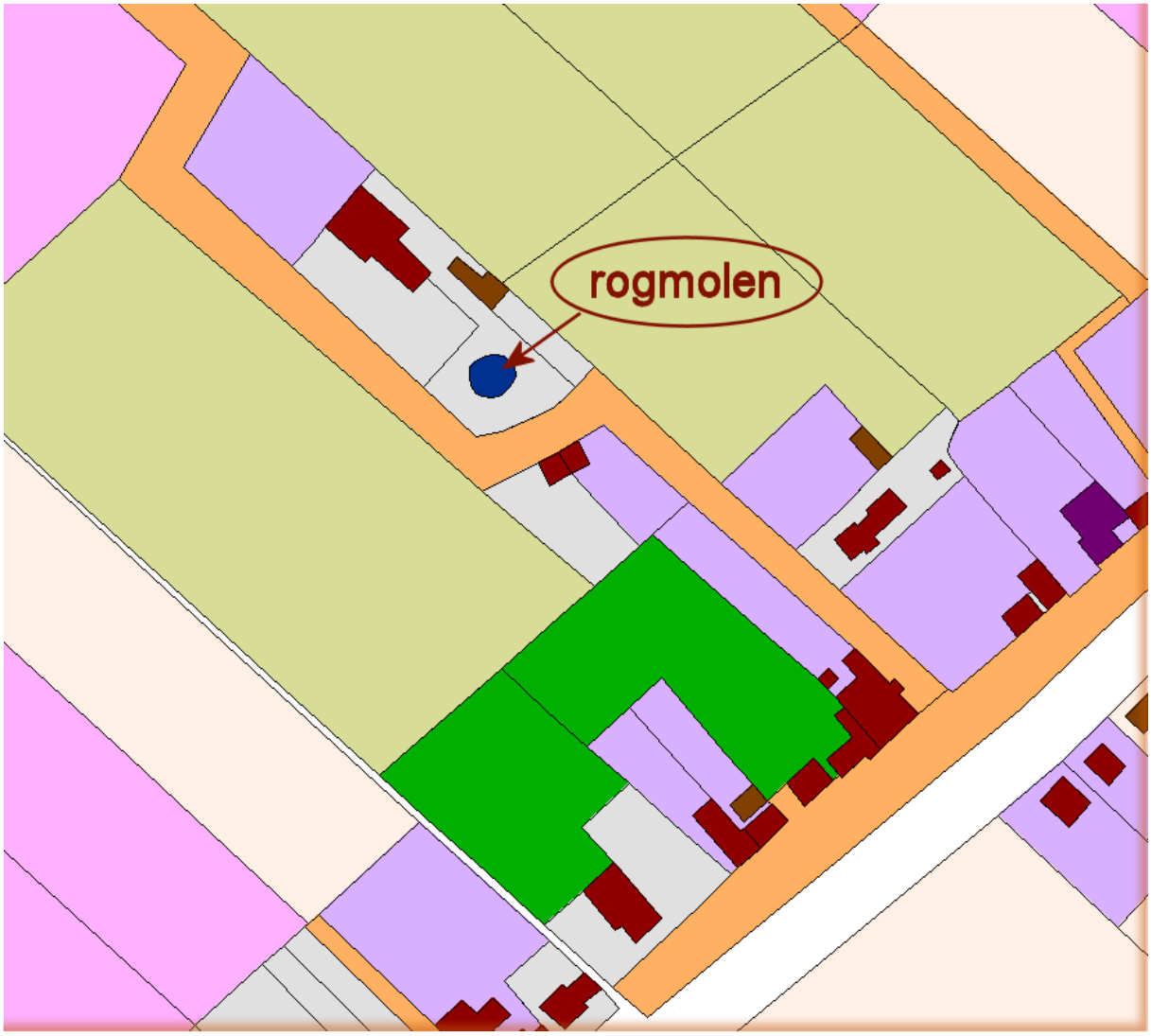

door Geert Zijlstra, Ureterp

Rogmolen (1) van Duurswoude

OPS 106 f. 204 3p 18-02-1619: Claes Ubles en zijn zoon Wicher, met hun huisvrouwen, doen oproepen zekere huizinge staande in den dorpe Leepenhuissen die met dueren, glasen, cosijnen 'tsampt al'tgeene eertfast en nagelfast is en met de vrije plaets daer de huijsinge op staet met de tuin achter huis geleegen vrij van steepacht … cum annexis, geleegen in Uble Alles zate; met nog zekere ledige plaats als voren gelegen met 30 stuivers voor steepacht voor deselve plaets als vooren; ten westen Peter Jacobs en ten oosten Rienck Rentses lopende van de Heerewech aen seekere dwarssloot met noch omtrent twee mat genaamd Lange Akkers genoemd in de Graslane gelegen; met noch ……, genaamd de Bijenkorf , gekocht van Jacob en Beert Jans zonen; voor de somma van 650 phglds met 2 ellen laecken …... Zie ook OPS 45 f. 300 d.d 24-11-1626: Tyalle Lyckles contra Wicher Claes = zoon van Claes Wbles.

OPS 107 f. 179 3p: 16-12-1624: Men laat een ijder weten dat Lammert Wichers en Walter Wbles als voormonden over wijlen Claes Ubles nagelaten weeskijnt echtelijken bij Wijm Wichersdr getogen; Anne Wijbes als voormont van't weeskint van wijlen Claes voorschreven bij Dou Wijbedr geprocreert, Wicher, Wble en Jan Claeses soonen voor hen selfs, als erffgenamen van wijlen Claes Wbles voorschreven hen vader wijllen en gedenken bij decreet van den gerecht Opsterlandtt eerst bij fal en en wttganc van eender barnende keerse en daernae bij het lichten des segels wtten wasse te vercoopen seeckere den huijsenge schuire geboempte en plantagie staende op Leppenhuijster Hoege Dijk mett alle 't geene om en aen de huijsinge eert spijcker en nagelvast is, 't samptt alles hen eijgendoem actien en proprietijtt die sijluijden hebben aen den sloot van tol en andersins mett den muelen verlaeten seijlen tot d'muelen en touwen holten en kettens tot de verlaeten en aen de sloott muelen en verlaeten behoerende, van alles niett wttgesonderttt met actien gerechtichheijden privilegien en vrij seijnde den lasten en profijten en profijten tot en aen sloott muelen verlaeten behoerende in vuegen hen luijden in ijlt eenichsins van wijlen Claes Wbles is aenbearft en naergelaten. Soo wie daer gaedinge heeft mach op ter sesten januarij anno 1625 weesende aencoemende kl. Drie Koningensdach compareeren binnen Leppenhijsen ten huese van Wlcke Saeckes etc.

Noot: Deze twee bovenstaande actes zijn nodig om Wieger Clases te kunnen plaatsen.

OPS 12 f. 153v 16-01-1623: **Pier Jans** protesteer de effectu van de halve mullen halve huisenge wijndmullen en vordere aencleeff staende en gelegen in Duierswoldtt in voegen **Gerbe Boeckes** de selve in **bruickma** heeft.

OPS 107 f. 292 3p 02-02-1626: **Pijer Jans** en **Ancke Lijkledr**. echteluijden woenende in Duirswolde doen oproepen en BB&C op seeckere huijsinge en schuire en getimmer mett de plaets daer d'selve op staen in vuegen d'selve huijsenge en plaetts sijn staende en gelegen op ofte bij Lephuijsterdijck aldaer in Mijntie Cornelis saete mett alle 't geene om enden aen de huijsenge eertt spijcker en nagelvast is niets vandijen wtgesondertt met den plantagie en geboompte op de plaets staende mett oock alle des nagenoemdens vercoopers gerechtigheijtt actie en eijgendom d'sijlijden sijn hebbende aen de schipsloott watermuelen verlaeten en voortts alle 't geene daertoe is behoerende en dependeert van alles soo in genere als in specie niett wtgesondertt alles mett actien gerechtigheijden van toll, lasten en profijten aen den voorschreven huijsenge en sloot cum annexis behoerende, alle gecoft van **Wicher Claes** en **Ancke Siuretts** dr echteluijden in vuegen d'selve huijsinge en sloott bij Claes Wbles sijn naergelaten en bij hen gecoft ten wttgaende van den brandende keerse en dat aen seeckere gerechte **halve wijndmuelen** staende in **Duierswolde** met **d'halve olde huijsenge** en plaets cum annexis daertoe

behoerende en de **geheele nieuwe huijsenge** daerbij staende alles in vuegen Pijer en sijn voornoemde huijsvrouwe eenichsins aldaer toebehoert met actien gerechticheijden lasten profijten daeraen behoorende niet wtgesondertt des sullen Pijer en Ancke voornoemt noch eens voor additie aen Wicher en Ancke voornoemt bethalen 361 gglds en oock mett een nieu bed doch alles nae inholden van den wandelbrieve daeraff sijnde.

Dus: Pier Jans en Anke Liekeles verkopen de halve molen en het halve molenhuis en ook het nieuwe molenhuis in Duurswoude aan Wieger Clases en Anke Sjoerds, **maar**:

Op f. 293 3p 02-02-1626 de tegengestelde acte van wandelkoop, maar hier verschijnen **Girbe Boeckes** en **Rijnts Lamberttsdr** echteluijden en zij verzoeken de **niaarkoop** van de geproclameerde halve muelen en die niaarkoop wordt door de kopers en verkopers **geconsenteerd.**

Dus: Girbe Bockes en Rints Lamberts kopen uiteindelijk de halve molen van Pier Jans en Anke Liekeles.

OPS 107 f. 522 (scan 279) 3p 02-05-1628: **Hendrick Engberts** en **Tet Liebbedr** echteluijden tot Duerswolde BB&C op seeckere **halve wijntmuelen** met alle 't geene daertoe en aen is behoorende met den halve huijsinge en plaets daer 'd huijsinge en muelen op staet en daeraen is behoorende staende in Duierswolde op den patroonslanden aldaer alles met actien gerechticheijden lasten en profijtten daeraen behoorende alle in coop becoemen van **Gijrbe Bockes** en **Rints Lambertsdr** echteluijden voor die somma van 600 gglds te betaelen gereet 306 gglds en d'resteerende somma den 1en maij 1629.

OPS 108 f. 197 3p 15-04-1630: **Anne Lijckles** en **Anck Cornielis** dr. echteluijden BB&C op seeckere **halve wintmuelen** met alle 't geene daertoe en aen is behoorende met den halve huijsinge plaets daer de huijsinge en muelen op sijn staende en aen is behoorende staende in Duierswolde op den patroons landen aldaer met actien gerechticheijden lasten en profijtten daeraen behoorende gecoft van **Hendrick Engberts** en **Tet Liebbedr**. voor de somma van 505 ggld. Te betaelen alle meijedaegen 100 en laeste meije 105 gglds, en in de eerste termijn te corten een huis voor 50 gglds..

OPS 108 f. 197 3p 15-04-1630: **Girbe Boeckes** en **Rints Lamberts** echteluijden BB&C op de voornoemde **halve muelen** sonder meer gekoft van **Anne Lijkles** voor de somma van 455 gglds met 18 cglds tot een geschinck vrij gelt volgens 't coopbrieff daeraf sijnde.

OPS 15 f. 199v d.d. 26-01-1637: Jacob Jans brouwer, Pier Jans, Anne Lijckles cum socijs en de vordere **erven van Lijckle Annes** zeggen op aan Eijsse Heeres en Wijtse Jans als voormonden over Wilt Harmens cum uxore weesen alsodanige landen als sij van hen in bruickma hebben.

OPS 109 f. 273 3p 17-08-1637: **Hendrick Claeses** en **Gees Douwedr**. echteluijden BB&C op seeckere **wijntmuelen** met het muelenhuis daarbij staande en alle sijne annexen daeraen behoorende staende in Duijrswolt in vuegen hij deselve van **Girbe Boockes** en Rints Lammertsdr in coop becoomen hebben voor de soma van 830 gglds.

OPS 16 f. 7 d.d. 16-05-1638: Alsoo Johannes Martini als last en procuratie hebbende van Luijttien Wijtses (of Wijsses) competeerde van Gijrbe Boeckes cum uxore de somma van 76:12:12 cglds volgens obligatie en daerop gevolchde condemnatie en commissie soo ter saecke van capitael als costen en intressen dewelke penningen hij Gijrbe hem Martinides in voorschreven qlt voor deesen heeft verclaertt te cederen en over te dragen omme wtt handen van Hendrick Clases als cooper van de muelen en huijsinge bij hem van voornoemde Gijrbe gecoft te ontvangen gelijck hij Gijrbe midts deesen verclaert te doene soo compareerde dijen volgens Hendrick Claes voornoemt aennemende en beloevende midts desen onder verbantt sijnder goederen etc. deselvige 76:12:12 cglds wegen de voornoemde Gijrbe aen hem Martinides in voorscheven qualiteijt te bethalen binnen negen dagen eerstcoemende sub poene condemnationis in forma cum expensis oirconde der waerheijtt soo hebben de voornoemde Gijrbe Boeckes en Hendrick Claes desen ondergeteijckent en gebeden mij secretaris

ondergeschreven om dese mede te onderschriven huijden den 16 maij 1638 [getekend] Girbe Bockes, Hendrijck Clasesen S. Teijens 1638.

Dus: Hendrik Claeses betaalt 76:12:12 cglds aan Luitien Wijtses van de koopsom die hij aan Girbe Bockes moet betalen omdat Girbe dat bedrag schuldig is aan Luitien Wijtses wegens een obligatie.

OPS 111 f. 318 3p 15-04-1647: **Girbe Boeckis cum uxore** BB&C op sekere **wijndmeulen**, huijsinge en plaetse staende en gelegen in **Duijrswolde** gecofft van **Hendrick Clasis cum uxore** voor 1400 gglds volgens coopbrieff daeraf sijnde.
Protesten:

- Ennius Idema notaris publicus en postulant voor desen gerechte protesteert dat hem dese alienatie sal sijn en blijven onschadelijk belangende sijn achterstallige salarien vacatien en expensen doch volgens belofte op maij 1647 genietende uijt dese coop penningen sijn betalinge treed af, actum voor recht den …. [niet ingevuld]
- Anne Lijckles als mede kerckvoocht van Duijrswolde protesteert wegen het dorp nader in cas van oppositie te exprimeren.
- Harmen Eijsses in qlt protesteert ad idem wegens t'gene meerder vercofft is als gelevert can worden.

OPS 47 blz. 183 d.d. 08-08-1650: declaratie wegens Ruierdt Annes coopman binnen de stad Sneek contra Girbe Boockes molenaar in Duirswolt, kosten 07:04:08 cglds etc.

OPS 112 f. 142 3p 16-05-1650: **Wijtse Luitiens** en **Wessel Wesselsdr**. echteluijden wonende te Boornbergum BB&C op sekere huijsinge en **windmolen** met de gebruikma van de plaets staende en gelegen in Dijurswolt met alle 't gene daerin om en aen eert spijcker en nagelvast is 't sampt bomen en plantage daarop staande met een dagwerk dilffte in Harmen Eijsses sate, des hebbende d'voornoemde Harmen Eijsses wederom vrij malen op de voornoemde molen. Gekocht van **Girbe Boockes** en **Rints Lambertsdr.** echteluijden wonende in Dijurswolt voor de somma van 1275 gglds te betalen op 1 mei 1650 300 gld; mits ontfangende in de voorschreven termijn een koe voor 30 gglds en dan voorts alle maijdagen 100 gglds tot de volle betalinge, volgens coopbrieff daeraff sijnde.
Protesten:

- Jacob Jans huijsman protesteert salffsrecht te blijven neffens sijn registreerde hijpoteecq hierover holdende doch genietende sijn penningen treedt af actum 16e maij 1650.
- Jan Jansen dorprechter protesteert dat hem dese alienatie sal sijn onschadelijck belangens sijn competentie. In marge: Jacob Jansen en Jan Jansen hebben op huijden den 20e junij 1650 van hunne protestatie verclaert te desisteren.
- Engbert Teijes protesteert dat hem dese alienatie sal sijn onschadelijck nopens sijn competentie,
- Rieurd Annes van Sneek protesteert nopens sijn competentie.
- Harmen Eijsses voor hem en in qlt protesteert expresse dat hem de vercopinge onschadelijck sal sijn belangende sijn competentie en vordere gerechticheijt van het malen volgens contract voor desen gemaect dat genietende en onvercort blijvende consenteert in de vercopinge sonder anders. In marge: op den 20e junij 1650 heeft Harmen Eijsses van sijn gedane protestatie verclaert te desisteren.
- Jan Luijtiens protesteert expresse op d'boden en proclamatien nopens sijn competentie van ijserwerck en arbeijtsloon ad 02:17:00 cglds dat genietende consenteert in de vercopinge. In de marge: Op huijden den 7e maij 1650 heeft Jan Luijtiens verclaert van sijn protest te desisteren.

- Hendrik Claesen molenaar in Hoornsterswaegh protesteert dat hem de alienatie onschadelijck sal zijn belangende de somma van 1050 gglds hem volgens reversael van dato den 6e april 1647 competerende waervoor hem protestant 't vercofte specialijck staet verhijpotiqueert dat genietende consenteert in de vercopinge sonder anders actum stante judicio.
- Hubert Jansen Bomgaert protesteert expresse op d'alienatie nopens 't gene hem protestant van de vercoper van waren en andersints competeert, dat genietende consenteert in de vercopinge sonder anders. In de marge: Hubert Jansen desisteert van dese neffenstaende protest.
- Taecke Hendriks en Coert Egberts diaconen van de armen tot Wijniedorp protesteeren dat haer dese alienatie sal sijn en blijven onschadelijck belangende haer hijpoteecq ter somma van 25 cglds cum assesorijs volgens brieve van obligatie over 't vercofte holdende doch genietende hun penningen desisteren, actum voor recht den 2e maij 1650. In marge: op den 21en junij 1650 compareerde Coert Egberts en verclaerde van desen nevenstaende protestatie af te staen en te desisteren vermits hij de penningen daerinne geroert ten volsten heeft ontfangen.
  Noot: Deze obligatie staat in OPS 168 f. 81 (scan 60) d.d.05-06-1648 waarin Girbe Boockes wonende in Duirswolde voor zich en zijn echtgenote Rints Lamberts verklaart 25 cglds verschoten penningen schuldig te zijn aan Gosse Sierts en Lue Roosma in qlt als diakenen van de gemeente van Winiedorp cum annexis ten profijte van de kerkearmen aldaar tegen jaarlijks 6% rente met als onderpand alle goederen en speciaal onse muelen en het muelenhuis in Duirswolt. Mede ondertekening door de predikant Joannem Mathai.
- Ennius Idema als 't recht hebbende van Claes Folkerts protesteert salffs recht te blijven belangende sijn competentie vermogens acte en condemnatie voor desen gerechte doch genietende sijn betalinge treed af, actum voor recht den 2e maij 1650. In de marge: Den 3e maij 1650 heeft Ennius Idema comparerende ter secretarie verclaert van dese sijne gedane protestatie aff te staen, actum utsupra.
- Jellijs Jans tot Wredorp protesteert dat hem de alienatie onschadelijck sal sijn belangende de somma van 25 cglds hem protestant van de vercoper competerende, dat genietende consenteert in de adiudicatie, actum voor recht. In de marge: Jilles Jans desiteert van dese protestatie desen 20e junij 1650.

Verdere obligaties inzake Girbe Boockes:
- OPS 166 f. 82 akte d.d. 16-05-1631 reg. 05-09-1638: Girbe Boockes en Rints Lamberts echteluijden te Duijrswolt zijn schuldig aan Roelof Jans als bestevader van Martijen Gieltsdr bij zijn dochter Dijele Roelofs in echte geprocreert 80 phglds tegen jaarlijks 6% rente wegens geleende en verschoten penningen met als onderpand alle goederen, gedaan op verzoek van Jan Roelofs.
- OPS 166 f. 22 (scan 15) d.d. 04-05-1629? reg. 25-01-1638: Girbe Boockes molenaar in Duierswolde en Rints Lamberts echteluijden zijn schuldig aan Jacob Jans en Auck Rijnses echteluiden te Wijnieterp 100 phglds wegens geleende en verschoten penningen tegen 6% jaarlijkse rente met als onderpand alle goederen. Datum onzeker, er staat "den wijen dach: maij XVI neen en twintich". Er moet op 1 mei 1630 worden terugbetaald. Marge: Geroijeerd op 07-10-1650.
- OPS 165 f. 44 (scan 37) acte 02-06-1633 reg. 15-10-1635: Girbe Boockes in Duijrswolde mulder aldaer en zijn huisvrouw Rints Lamberts zijn schuldig aan Jacob Jans en Johannes Claes als geautoriseerde voormonden over wijlen Ade Jans en Bon Claesedr in leven echteluijdens jongste weeskinderen de somma van 50 phglds verschoten penningen tegen 3% jaarlijkse rente met als onderpand alle goederen.

- OPS 165 f. 432 (scan 240) acte 20-05-1626 reg. 19-09-1637: Door Pieter Wbles vertoond om te registeren een obligatie : Girbe Boockes in Duerswolt voor zich en zijn huisvrouw Rints Lamberts zijn schuldig aan Peter Wbels en Meijns Jansdr echteluijden te Duerswoldt 50 phglds wegens verschoten penningen tegen 2,5 % jaarlijkse rente met als onderpand alle goederen. Mede ondertekening door Hendrick Engberts.

OPS 119 f. 26 1p 16-12-1680: **Dirck Folckerts** molenaar tot Uredorp BB&C op de coop van seekere huijsinge en **wintmeulen** met de gebruickma van de plaats staande en gelegen in **Dioerswolt** met alle 't geene daerin om en aan aert spijcker en nagelvast is sampt boomen en plantagie daarop staande sijnde beswaart met vrij malen aan Harmen Eises sate op de voornoemde molen voorts met d'suirketel twee backtrogen tafel cabels touwen in voegen het de vercopers wort gebruijckt en tot de molen behoort, gecocht van de samentlijcke **erfgenamen van Wessel Wijtse Luitiens** voor de somma van 1255 gglds te betalen op vier maijdagen als 1681, 1682, 1683 en 1684 telckens een vierdepart in vrij coste en schadelosen gelde breder vermogens vercooparticulen..
Noot: De verkopers waren de erfgenamen van Wesseltje Wesselsdr en Wijtse Luitiens echtelieden.
Mogelijk zijn dit de erfgenamen van Wijtse Luitjens en Wesselte Wessels: OPS 22 f. 217v d.d. 06-05-1680: Brucht Hijlkes te Marum als vader van zijn kinderen bij wijlen Jantse Wijtsedr in die qlt en voorts met last van sijn verdere mede erfgenamen van Wessel Wessels reassumeert de proceduren die sij gedachte Wessel Wijtses als gedaagde heeft geinstitueert tegens Haije Andries c.s. in qlt. als impetrant eligerende domicili citandi aan't sterfhuis.

OPS 75 f. 904 (scan 452) d.d. : 21-12-1694, bij continuatie bevestigd op 17-08-1695: **Itie Engberts** wedue van wijlen **Dirck Folkerts** wonende tot Ureterp als moeder en voorstanderse over haer minderjarege soon **Engbert Dircks** bij voorschreven Dirck Folckerts in eghte verwekt in desen gevoeght met Focke Ables mr. timmerman mede aldaar, **Melle Dircx** mollenaer tot 't Nijbert, **Hendrick Wijgers** insgelijx mollenaer in de Drachten als man en voogd over **Antie Dircx**, **Folkert Dircx** mede mollenaar tot Uireterp, **Sijger Heinses** mr. timmerman aldaer man en vooghd over **Houck Dircx**, Sijmer Hendricks mollenaar in Bantsterschans in qlt als curator over **Anne Dirx** en eintlijk Roel Lijckles tot Baccaveen curator over **Trin Dirx** tesamen en soo met malkanderen **erfgenaem van Dircx Folckerts** voornoemt in leven insgelijx molenaer en verstorven tot Uierterp in dier qlt bekennen en verklaren ten overstaan van de Edele heer Augustinus Lijklama a Nijholt mede Gedeputeerde staat van Frieslant en Grijetman over Opsterlant als commissaris en Augustuinus Lijklama a Nijholt secretaris van voorschreven Grietenije sampt de Notaris Sinnema met malkanderen gemaekt en geaccordeert te hebben volgende **scheijdinge en delinge** van de landerijen en vastigheden mitsgaders de vordere profijten en effecten bij de gedachte Dirx Folkerts metter dood nagelaten en op ons geerft en dat in voegen nabeschreven

Erfenis van Engbert Dircks via moeder Ytje Engberts	
A 1	waerbij dan ofte door welcke scheijdinge Yttie Engberts wegens haer kind **Engbert Dircx** bij wegen van lottige te deele is gevallen voor eerst de gerechte **vierdepart** van de wint ofte **roghmeulen** met de huisinge en hieminge cum annexis staende en gelegen tot **Duierswolt**,
A 2	Etc. andere percelen niet beslaande de molen van Duurswoude
Erfenis van Melle Dirks	
B 1	Betreft niet de molen van Duurswoude
Erfenis van Antje Dirks, Houkje Dirks en Anne Dirks	
C 1	Betreft niet de molen van Duurswoude

Erfenis van Folkert Dirks en Trijntje Dirks	
D 1	Waar tegens **Folckert Dircx** en **Roel Lijckles** in voorschreven qlt onder haar bijden en voor twee lotten sullen hebben en genieten eerstelijk de **drievierdepart van de roggemeulen** en huisinge cum annexis tot **Duierswolt**, gelijcke quoten van 't **partie landt als daer** in de Scholte Hendrick Jans gebruickende plaets sampt de **drie parten** van de beijde percelen lands tot **Weijnieterp** door Engbert Martens cum socijs wordende gebruickt invoegen **Yttie Engberts nomine filij de vordere vierdepart** van dese percelen hiervoren is te dele gevallen
	De rest betreft niet de molen van Duurswoude

Noten:

1. Deze scheiding komt later nog eens voor in het Nedergerechtsarchief, zie hierna en dan aangevuld met een nadere liquidatie inclusief bedragen. Af en toe zijn er kleine redactieverschillen in de twee verschillende aktes, wat echter niets aan de bedoeling en betekenis afdoet. Het **grootste verschil zit in het erfdeel van Folckert en Trijn Dirks**. In de ene akte erven ze **¾** van de molen in Duurswoude en in de andere slechts **¼** deel, nogal wat een verschil !!! Maar omdat er direct daarna staat aangegeven dat Ytje Engberts de resterende ¼ part krijgt toebedeeld voor haar zoon zal het eerstgenoemde namelijk ¾ deel wel juist zijn. Bovendien draagt Folkert in wandelkoop in 1698 de helft van ¾ part van de molen over aan zijn broer Melle en daarmee is het dan wel duidelijk. De andere helft van ¾ blijft dan van Trijn Dirks.
2. Ook wordt in de ene akte een mede eigenaar Sijbe Lijckles genoemd en in de andere Sijbe Liebbes. Het laatste lijkt mij de juiste te zijn.
3. Bovendien wordt Jochem Allerts wat de juiste naam is, in de andere akte genoteerd als Jochem Alberts.
4. Voor wat betreft de molens: De rogmolen van **Duurswoude** gaat voor ¼ part naar Engbert Dirks en voor ¾ part naar Folkert Dirks en Trijn Dirks; de rogmolen van **Ouwsterhaule** gaat in zijn geheel naar Melle Dirks; de **rogmolen** van **Ureterp** gaat naar Antje, Houkje en Anne Dirks; het ¼ deel van de **volmolen** in **Ureterp** dat Dirk Folkerts in bezit had gaat naar Folkert Dirks en Trijntje Dirks.

Overigens: Kort na deze scheiding ruilen Melle Dirks en Folkert Dirks hun aandelen in de erfenis. Dus dan is de molen in **Ouwsterhaule** van **Folkert Dirks** en de rogmolen van **Duurswoude** is dan voor de helft van ¾ dus 3/8 in bezit bij **Melle Dirks** en tevens bezit Melle dan de helft van ¼ dus 1/8 van de **volmolen in Ureterp**. Trijntje Dirks blijft eigenaar van de helft van ¾ in Duurswoude dus 3/8 en de helft van ¼ van de volmolen in Ureterp dus van 1/8. De rogmolen in Duurswoude blijft voor ¼ dus 2/8 in bezit bij Engbert Dirks. Melle verkoopt later zijn 3/8 deel in Duurswoude en het wordt dan geniaard door Ytje Engberts voor haar zoon Engbert Dirks die vanaf dan 5/8 bezit, de laatste 3/8 is dan nog in bezit bij Trijntje Dirks.

De compleet uitgewerkte tweede akte:
OPS 76 f. 326 d.d. 21-12-1694 / 17-08-1695:
Yttie Engberts weduwe van wijlen **Dirck Folckerts** wonende tot Ureterp als moeder en voorstanderse over haer minderjarige soon **Engbert Dircx** bij voorschreven Dirck Folckerts in echte verweckt in desen gevoegt met Focke Aebles mr. timmerman mede aldaer, **Melle Dircx** molenaer tot 't Nijbird, **Hendrick Wijgers** insgelijx molenaer in de Drachten als man en voocht over **Antie Dircx**, **Folckert Dircx** mede molenaer tot Ureterp, **Sijger Heintses** mr. timmerman aldaer man en voocht over **Houck Dircx**, Sijmer

Hendrix molenaer in Bantsterschans in qlt als curatoren over **Anne Dircx** en eintelijck Roel Lijckles tot Baccaveen als curator over **Trijn Dircx** tesamen en soo met **malcanderen erffgenamen van Dirck Folckerts** voornoemt in leven insgelijx molenaer en verstorven tot Ureterp in dier qlt bekennen en verclaren ten overstaen van de Edele Heere Augustinus Lijcklama â Nijeholt mede Gedeputeerde staet van Friesland en Grietman over Opsterland als commissaris en Augustinus Lijcklama â Nijeholt secretaris van voorschreven Grietenije, sampt de Notaris Sinnema met malcanderen gemaeckt en geaccordeert te hebben navolgende scheijdinge en delinge van de landerijen en vastigheden mitsgaders de vordere profijten en effecten bij gedachte Dirck Folckerts metter dood nagelaten en op ons geerft, en dat invoegen nabeschreven

Erfenis van Engbert Dircks via moeder Ytje Engberts	
A 1	waerbij dan ofte door welcke scheijdinge Yttie Engberts wegens haer kint **Engbert Dircx** bij wegen van lottige te deele is gevallen voor eerst de gerechte **vierdepart** van de wint ofte **roghmeulen** met de huisinge en hieminge cum annexis saende en gelegen tot **Diuerswolt**,
A 2	ten tweeden gelijcke vierde part van wijlen Dirck Folckerts gerechtigheit vant landt en huisinge cum annexis tot Wijnieterp tegenwoordig bij Engbert Martens wordende gebruickt
A 3	Ten darden gelijcke quota vant landt mede aldaer gelegen mandelich met de Heer secretaris Lijcklama cum socijs en gebruickt door Oene Heijnsis en Engbert Martens voorschreven
A 4	Ten vierden noch de **vierde part** van de quota en perceeltje lands en huisinge cum annexis gelegen in de zathe tot Diurswolt bij de Dorprechter Hendrijck Jans aldaer gebruijckt wordende
A 5	Waer te boven de wese Engbert noch aen gelt sal hebben een somma van 502:07:04 cglds.
Erfenis van Melle Dirks	
B 1	Melle Dircx is voor zijn part te dele gevallen de gehele **molen** en huisinge neffens de verdere annexen saende en gelegen op de **Haule**
Erfenis van Antje Dirks, Houkje Dirks en Anne Dirks	
C 1	Hendrick Wijcherts, Sijger Heijnses en Sijmer Hendricks in vorige qlt sullen tesamen en alsoo voor drie lotten hebben en genieten de **roghmolen huisinge en hieminge** cum annexis staende en gelegen tot **Ureterp** met het land ofte campen bij Dirck Folckerts daeraen gebruickt bestaende
C 2	voor eerst in een camp lands gelegen in Sijbe Libbes gebruickende zathe streckende van't bouland tot de Hoijwech
C 3	Ten 2den een camp lands voor desen behoort hebbende aen de zathe waer Jan Hendricx 't hoornleger heeft
C 4	Ten darden twee campen in de sathe tot Ureterp wijlen Jochem Allerts erven behorende
C 5	Ten vierden een stuckien fenne in de sathe hiervoren op de 2e post gedacht neffens noch een **stuckie heidvelt** aldaer
C 6	waer bij Hendrick Wijgers cum sociis mede sal geworden een silver beker en lepel ten sterfhuise bevonden
Erfenis van Folkert Dirks en Trijntje Dirks	
D 1	Waar tegens **Folckert Dircx** en **Roel Lijckles** in voorschreven qlt onder haer bijden en voor twee lotten sullen hebben en genieten eerstelijck de **vierdepart van de roghmolen** en huisinge cum annexis tot **Duirswolt**, gelijcke quoten van 't **partie lands aldaer** in de Scholte Hendrick Jans gebruickende plaets sampt de **drie vierde parten** van de bijde perceelen lands

	tot **Wijnieterp** door Engbert Martens cum socijs gebruickt invoegen **Yttie Engberts nomine filij de vordere vierdepart** van dese perceelen hiervoren is te deele gevallen
D 2	Ten 2den sullen deselve hebben een mad marschen mede tot Wijnieterp gelegen ter zuiden ofte aen de westcant van voorschreven Engbert Martens gebruickende landt
D 3	Ten darden een stuckie heijdvelt tot Ureterp mandelich met Sijger Heijnsis cum sociis
D 4	Ten vierden twee perceelen veen in Sijbe Liebbes sathe tot Ureterp voornoemt
D 5	Ten vijffden een mad geeren en uijterdijk gelegen buijten Beets
D 6	Ten sesden de vierdepart van de **folmeulen** met gelijcke part van de huisinge schuire en landerien cum annexis staende en gelegen tot **Ureterp** meergedacht in sodanigen voegen als Sander Jannes deselve neffens de andere drie vierdeparten gebruickt en met Yttie Engberts cum sosiis mandelig is
D7	Ten sevenden is haer noch te deele gevallen soodane twee hondert negen en ’t seventich caroliguldens een stuiver acht penningen als de Edele Heer Jr. Tiaerd van Aijlva Grietman over Dantumadeel volgens handschrifte en annotatie wegens broden is plichtig.
D 8	Ten achten en laesten mede noch het principael tot laste van Jan Folckerts cum uxore tot Suameer ter somma van een hondert vijftich caroliguldens volgens obligatie van den 6 januarij 1689 [hier gaat de schrijver in de fout; de debiteur was Joon Folckerts !]
Dan ingevalle aen dese twee laeste posten eenige schade wierde geleden in de tijt van twee jaren à dato deses te rekenen ’t selve sullen partijen dividenten gesamentlijck pro quota dragen sonder gehouden te wesen daer langer voor in te staen	
Alle welcke een ijders te deele gevallene landerijen en respectieve perceelen voren gedescribeert met hunne lasten, profijten, actien en gerechtigheden daertoe en aen behorende, invoegen deselve gedachte Dirck Folckerts eenigsins hebben behoort en ons van deselve zijn aenbestoren	
In regarde Folckert Dircx cum socio lot beter als dien van de andere lotten is geestimeert soo sullen zij tot egalatie dies uitkeren en betalen drie ducatons ad negen caroliguldens negen stuiver daervan Yttie Engberts hier voren een voren een vierde part bij haer lot is toegerekent sullen de andere drie vierdeparten Melle Dircx en Hendrick Wijgers cum sociis te samen en elcx voor een vierde part accresseren. In marge: De nevens geschreven toehake is voldaen en verliquideert den 2e april 1696	
Blijvende de huiren van alle dese gedeelde landerijen en vastigheden tot aan ’t maij 1695 tot gemeen profijt	
Gelijck wijders oock ongescheijden en in massa worden gelaten de intressen op Jaan Folckerts cum uxore obligatie te goede [Jaan = Joon]	
De boelpenningen ende wijdere uitstaende profijten volgens ’t inventaris als anders waer uit na betalinge der sterfhues schulden Yttie Engberts nomine filij haer toegelechte penningen sal trecken	
Als mede Sijmer Hendricks en Roel Lijckles in qlt ijder duisent caroliguldens an de andere erven Melle Dircx, Hendrick Wijgers en Sijger Heijnsis nomine uxorum sampt Folckert Dircx wegens moeders goedt egaal te worden doch moet Melle Dircx een hondert vijftich caroliguldens ter nutte van de gemene staet uitkeren dat hij hem boven de duisent caroliguldens en alsoo meerder wegens moeders goed als een van de ander mede erfgenamen is genoten, volgens scheidinge en annotatie daervan agter ’t inventaris staende	
En ingevalle Yttie Engberts competentie met de twee duisent caroliguldens cum intresse voor Sijmer Hendricx cum socio niet uit de voorige profijtelijke en in massa gelaetene staet konde koomen in	

sulcken cas sullen deses laeste erven ten desen scheijdinge gemelt ’t kort schietende onder malkanderen verliquideren en maecken dat de eene den ander nopens moederlijke goed gelijk is,

Dan bij aldien nae aflossinge der schulden en voren gementioneerde capitalen noch ijets overich bevonden werder daervan sal ’t nakint Engbert Dircx bij Yttie Engberts is echte verweckt een veertiende part hebben en sal ’t vordere onder de andere dividenten worden gepartieert

Aen welcke scheijdinge en respectieve delinge partijen voornoemt dan seer wel genoegende ist dat zij vervolgens aanneeminge en beloven haer na desen poinctelijck te sullen reguleren en elkanderen het volle effect dies te presteren stellende ten dien fijne malcanderen aengaende zijn te deele gevallene percelen en landen in den vrijen en vollen eijgendom sampt possessie omme deselve propio authorisatie te mogen aenvaerden en gebruciken voorts daer mede doen en laeten als een ijder met zijn vrij eijgen is geoorloft, belovende mede elxanderen pro quota voor de evictie te caveren soo nae rechte voor’t nacomen deses sampt voor kosten, schaden en intressen ten onderpand bij parthijen dividenten wort gestelt alle haere geen exempte goederen met submissie ’s Hoffs van Friesland en allen gerechten.

In kennisse der comparantens vertekeninge soo een ijder gewoon is te schrieven neffens de handen van welgedachte Heeren Commissaris en Secretaris mitsgaders de Notaris als getuige, actum onder vier eensluidende den 21 Xber 1694, doch bij continuatie eerst bevestigt den 17e augusti 1695

De post is verstanden dat ingevalle de schadelijcke staet niet uit de massa gelatene profijtelijke konde worden gersipt en betaelt in sulcken cas sal ’t nakint bij Yttie Engberts in echte verweckt daervan een veertiende part hoeden gelijck ’t selve soude trecken indien ijets over was,

Voorts blijft de mede divident Sijmer Hendricx salfs recht aengaande ’t gene de wesen Engbert en Houck Sijtses [kinderen van Sijds Annes] competeert in’t mad mersch uiterdijk en geren alhier mede gedeelt en sulcx konnende geblijcken sullen de comparanten ’t selve met malcanderen verstaan en vergoeden

Actum utsupra, was vertekent Eetie Engberts, Melle Dircx, Folckert Dircx, Hendick Wiggerts, Sijger Heintses, Sijmer Hendrics, A. Lijcklama â Nijeholt, A. Lijcklama â Nijeholt, J, Sinnema notaris publicus 1695 met haelen.

Op f. 332: Nadere comparitie en liquidatie tusschen de gesamentlijke erffgenamen van wijlen Dirck Folckerts voor de Heere Grietman Lijcklama en Secretaris den **2e april 1696**

Volgens liquidatie in dato den 17-08-1695 is Sijger Heintses schuldig somma		213:02:01½	
Daer in betaelt	150:13:00		
Noch aen Sinnema en executeur en waermede de 99:19:15 cglds bij de rekening voort gemeen profijtelijk moet worden vermindert betaelt somma	30:06:08		
	180:16:08	180:19:08	
		32:02:09½	32:02:09½
Folckert Dircx rest wegens utsupra		403:08:01½	
betaelt		342:00:00	
		61:08:01½	61:08:01½
Hendrick Wijgers rest		350:02:05½	
Betaelt		285:00:00	

	65:02:05½	65:02:05½
Roel Lijckles debet volgens bovengeschreven liquidatie wegens Trijn Dircx somma	338:19:06	
Daerin door een obligatie op Melle ontvangen somma	250:00:00	
	88:19:06	88:19:06
Dese 88:19:00 heeft Folckert Dircx wegens Trijn Dircx ontvangen op dato als desen pro memoria		
		69:13:10½
Omme is voort gemeen noch ten goede		69:13:10½
Hendrick Wijgers brengt ten gemeen profijt sodane 11 cglds als deselve volgens daeraff gepasseerde quitantie van Gaucke Barelts wegens boekschult heeft gebeurt		11:00:00
Item brengt Sijmer Hendricx van gelijken wegens coop van een koe van Binne Hotses gebeurt		25:00:00
Van gelijken Folckert Dircx bij hem van de Scholte Hendrick Jans tot Duirswolt ontvangen van landhuir maij 1695 verscheenen		07:02:00
Melle Dircx debet noch volgens meergemelte rekening van den 17e augusti 1695	279:00:05½	
Betaelt voor een nader obligatie	250:00:00	
	29:00:05½	29:00:05
Hier wort affgaen wegens ’t Gerechts menichvuldige comparitie wgens de beschrievinge, authoriseren van curatoren, schrijven van scheijding, citatie, liquidatien en ander diverse besoignes meer in eender somma	66:14:00	
Aan de executeur Willem Rudolphi causa verteringe betaelt	05:02:07	
	71:16:07	71:16:07
Hier onder is de profijtelijke staet		70:00:00
Daer van Yttie Engberts nomine filii een 14e part wort gevalideert		05:00:00
		65:00:00
Van dese overige 65 cglds wort de andere ses erffgenamen als Melle, Antie, Folckert, Trijntie, Houck en Anne Dircx ijder 10:15:00 cglds toegelecht		
Beloopt in eender soma	64:10:00	64:10:00
Gededuceert van voorschreven 65 cglds is over bij de vertekeninge deses in de armebos tot de armen gedaen		00:10:00
Melle Dircx schult hier nevens noch somma	29:00:00	
Sijn quota hier boven ad	10:15:00	

Blieft Melle Dircx noch hier te quade dat de andere vijff tesamen aen hem te goede houden en ijder pro quota soo veel minder van haer hierboven toegelechte 10:15:00 hebben genoten
Voorts dient dat Jannes Jacobs, Date Thijssen, Ynse Allerts, Keimpe Liebbes, Oene Heintses, Foocke Foppes en Wilt Alles tesamen uit dese en geene oorsaeke aen ons gesamentlijke erffgenamen van Dirck Folckerts zijn te reste aengeslagen in eender somma tot 112:10:00 cglds waervan Yttie Engberts wegens haer soon Engbert Dircx acht cglds bij desen is goed gedaen wesende ofte blijvende 't vordere onder de andere in massa
Die oock onder haer sessen pro quota sullen hoeden indien Melle Dircx zijn obligatie schult aen Trijn Dircx verplicht niet konde betalen

Noot: Je moet wel een rekenwonder zijn om te begrijpen hoe de rekenaar dit heeft bedoeld.

Aldus gedaen en geliquideert. In kennisse onse handen ter presentien van de Heeren Augustinus Lijcklama â Nijeholt en A. Lijcklama â Nijeholt secretaris sampt Notaris Sinnema als getuigen, actum ut ante was vertekent Sijmmer Hendricx, Hendrick Wiggerts, Eetie Engberts, Folckert Dircs, Sijger Heijtses, A. Lijcklama â Nijeholt, A: Lijcklama â Nijeholt, J. Sinnema N.1696P. met halen.

OPS 121 f. 639 1p 17-11-1698: **Melle Dircx** wonende tot Ureterp ter eenre en **Folkert Dircx** molenaer wonende tot Duirswolt ter andere sijden hebben met malcanderen aengegaen navolgende permutatie ofte **wandelcoop** en bij een ijder vrij BB&C op sijn aengehandelde bij den welcken hij Melle Dircx aen sijn voorschreven broeder Folkert Dircx heeft verhandelt sulcx mits desen seeckere **wint- ofte rogmeulen** en huijsinge sampt vordere annexen niets exempt staende en gelegen op de **Haule in Doniawerstal** wesende op primo maij 1699 noch beswaert met twee jaeren huiringe Jurrien Johannes daer aen competerende en waeraff de aenwandelaer Folckert Dircx niet sal hebben te eijschen ofte te preetenderen, dogh staat niet te min à dato desis de meulen en huisinge cum annexis tot laste van de aenwandelaer nopens dese ofte gene onverwachte schade, voorts met wijdere lasten en actien en geregtigheden invoegen de vercoper en uijtwandelaer Melle Dircx competeert en bij scheijdinge te deel is gevallen. Waer tegens **Melle Dircx** voornoemt van hem Folckert Dircx wederom in wandelcoop heeft becoomen en in eijgendom sal hebben en genieten voor eerst **de geregte helfte van drie vierde parten van de rogmolen en huisinge cum annexis tot Duirswolt** op maij 1699 aen te vaerden dogh mede van nu aff in cas van eenige schade als vooren tot laste van de koper en aanwandelaar. Ten 2e gelijcke quota vant partie lands in de sathe aldaer tegenwoordig bij Harmen Annis bewoont en gebruickt worden. Ten 3e de gerechte helfte van seecker stuckien heijdvelt tot Ureterp voorschreven mandelig met Sijger Heijnsis cum sociis. Ten 4e de helfte van't veen mede aldaer gelegen in wijlen Sijbe Liebbes genoemde sathe aen de noordcant van de vaart sulcx 't suiderste aen hem verwandelaer blijvt. Ten 5e de achtste part van de folmeulen met gelijke part van de huisinge schuire en landerien cum annexis staande en gelegen tot Ureterp voornoemt. Ten 6e de gerechte helfte van tweehondert negen en 't seventig caoliguldens een stuiver en acht penningen als de Edele Heer Jr. Tjaerd van Aijlva Grietman over Dantumadeel volgens handschrift en annotatie wegens broden is verplicht. Ten 7e en laesten noch de geregte helfte van een hondert en vijftig caroliguldens principael volgens obligatie in dato den 6e januarij 1689 tot laste van Joon Folckerts tot Suameer alle respectieve principaelen en posten met lasten en profijten sodanig deselve met Yttje Engberts weduwe wijlen Dirck Folckerts en desselfs nagelatene dochter Trijn Dircx sijn mandelig sampt hem Folckert Dircx competeren volgens

opgemelte of voren genomineerde scheijdinge in dato den 17 augustus 1695 tusschen de gesamentlijcken van Dirck Folckerts bij contenuatie geperfecteert en vertekent. Aldus 't een voor 't ander en soo tegens malcanderen verwandelt sampt ijders tot gelijcke somma ad sevenhondert goudguldens begroot en geextimeert. De derde proclamatie was op 16-02-1699.

OPS 122 f. 234 1p 20-01-1701: Aijse Jans mr. schoenmaker en Antie Jacobs egteluiden tot Duirswolt BB&C op de vercopers geregte **helfte van drie vierde parten** van de **roghmolen** met gelijcke quota van de huisinge schuire hieminge hovinge bomen en plantagie cum annexis alsmede van de seijlen, billen, touwen sampt 't backers gereedschap soo van ketel en vordere annexen daar aan behorende niets uijtgesondert soo en invoegen 't bij de vercoper wort gebruikt staande ende gelegen tot **Duirswolt** voorschreven, sijnde **mandelig met Trijn Dircx** dien de **wederhelfte van de drie vierde parten** en **Engbert Dircx** de resterende **vierdepart** competeren, hebbende ten oosten Folckert Dircx, ten westen Luitien Annes, ten suiden ende noorden de pastorie van Duirswolt voorschreven, sijnde vrij van lasten dog beswaart met vier jaaren huir de egteluiden copers daar aan geschapen, sullende ingaan primo maij 1701 en expireren 1705 welcke huiringe de vercoper met de egteluiden copers al eenige tijt voor de handelinge van de molen cum annexis in preesentie van Folckert Eijses en Teunis Taackes heeft aangegaan ende gemaakt onder conditie dat de egteluiden copers jaaarlijx te huir sullen geven 25 goltguldens, welcke ten profijte van haar egteluiden copers sal comen, voorts met sijn active als passive lasten profijten actien servituten ende geregtigheeden soo ende in voegen het de vercoper competeert, **gekocht van Melle Dircx** molenaar wonagtig tot Duirswolt voor de somma van 1010 cglds aen gelt met 5 paar schoenen gerekent op 7 cglds en tot een geschenck een silveren lepel, dog sullende aan de echteluiden copers wille ceur staan hoe swaar ofte ligt sij deselve willen hebben, te betalen gereed 40 cglds welcke de vercopers al lange door de vertekeninge deses hebbe tot mijn contentement ontvangen ende genoten. Ende op primo maij 1701 470 cglds voorts jaarlijx 200 cglds ter tijt en soo lange de gehele coopschat sal wesen voldaan en betaalt en sullende bij de vercoper en echteluiden copers elcx aan de armen van Duirswolt betaalt worden een rijxdaalder ad 2 cglds 10 stuivers wijders de costen halff en halff.

- De notaris Poutsma protesteert salfs recht te blieven op de cooppenningen vant geproclameerde en dat nopens sijn respectieve competentien actum bij de laaste proclamatie.
- Ytie Engberts weduwe wijlen Dirck Folckerts als moeder en wettige voorstanderse van haar minderjarige kind Engbert Dircx genaampt sampt Hendrik Wijgers ende Folckert Dircx in qlt als curatoren over Trijn Dircx in dier voegen protesteeren voor eerst de nulliate en onschadelijckeijt voor soo verre ten proclamatie in praejudicie van de protestanten off een darde een vierjarige huiringe wort vermelt ter somma van 25 goltguldens jaarlijx dit dan onvercort **soo versoekt voorschreven Ytie Engbert in voorige qlt voor twee darde parten sampt Hendrick Wijgers en Folckert Dircx tesamen als curatoren over Trijn Dircx nopens de andere dardepart ende alsoo tesamen voor het geheel**, anders in cas van eenige onwettigheijt nopens de eene offender, voort geheel versoeken off versoekt deselve uijt cracht van mandeligheid en bloedverwantschap 't **nijaar van de quotele geproclameerde molen** cum annexis, wesende de retrahenten en respectieve protestanten hier in judicio preesent, die per notarium Sinnema hun procureur versoecken aenwijsinge en geblijck wat bij de echteluiden copers ende proclamanten magh wesen betaalt. Ende also niet meerder geblijckt immers verclaert wort bij de coper Aijse Jans alhier preesent niet meerder betaalt te wesen dan de veertig cglds in tekst van de proclamatie vermelt, soo preesenteren de retrahenten deselve somma in continenti aen de mede proclamant Aijse Jans te willen betalen, en voorts hem 't sij bij moderatie off tauxatie te willen valideren 't gene wettig betoont kan worden hem te competeeren. En alsoo de **coper** voor hem en wegens sijn huisvrouw met voorige preesentatie

is **tevreden** soo versoecken de retrahenten onder dies adjudicatie in forma actum den 3e februarij 1701.

- De coper en proclamant voor hem en nomine uxoris segt per procureur Van der Uijl dat hij in de nijaarneminge van Ytie Engberts cum sociis gedaan compt te acquiesseren, des dat hij soo de betaalde 40 cglds ten proclamatie gemelt als andere nodige expensen over de coop gevallen connen goed te doen, insisterende niet te min de huiringe tusschen de originele contrahenten opgerecht waar tegens 't nulle protest van de retrahenten ut geen disquisitie can connen dat oock wort ontkent, protesterende de voorschreven coper om dien te neffens onvercort en salvo jure in alles te blieven sullende wijders neffens het vordere liquide en illequide betaalde tot des retrahents costen te dienen van specificatie, actum ut ante.
- Nopens welcke dictamen van de coper en proclamant de retrahenten insisteren cortelijk hun voorgaande protestatie, nijaarneminge en respectieve preesentatie, actum ut ante.
- En de copers sijn vorige verbaal, actum utsupra.

OPS 24 f. 356v d.d. 25-01-1700: Ittie Engberts nomine filij voor 1/4, Hendrick Wijgers en Folckert Dirx curatoren over Tijets Dircx voor één 1/8 part protesteren effectu van de opsegginge aan Melle Dircx gedaan om op 1e maij anders na Grietenij costume in vrijdom te verlaten soodane quoten der **rogmeulen** met huisinge schuire cum annexis als hij inhibeerde van de inhibenten in huringe heeft … staande tot **Duerswolt**. Per dorprechter R. Hendrix

OPS 24 f. 402 d.d. 20-01-1701: Trijn Dircks gesterkt met Hendrik Wichers en Folckert Dircx als curatoren sampt Ytie Engberts nomine filiae protesteren de effectu van de opsegginge aan Melle Dircx te Duurswoude gedaan omme op 1e maij 1701 na Grietenie costume in vrijdom te verlaaten sodane parten en quota van huisinge en schuire sampt **rogmeulen** aldaer cum annexis als de denuncieerde van de denunciant in qlt in huiringe en bruickma heeft. Per executeur.

OPS 79 f. 830 d.d. 09-03-1709 en gecontinueerd 18-03-1709: Gecompareerd Sijger Heinses als man en voogt over Houkjen Dirks sijn huisvrouwe voor 1/5, Hendrik Wijgers insgelijks als man en voogd over Antje Dirks sijn wijff mede voor 1/5, Folkert Dirks mitsgaders Anne Dirks voor haar selven elk voor 1/5 en eindelijk Roel Lijckles wonende te Wijnjeterp als geauthoriseerde curator over de nagelaten weeskinderen van Melle Dirks voor de resterende 1/5 part en also tesamen voor't geheel e**rfgenamen** van **wijlen Trijn Dirks** haar overledene suster schoonsuster en respectieve moeij om te procedeeren tot **scheidinge** en **delinge** van alle sodanige landen en vastigheden als bij voorschreven Trijn Dirks sijn nagelaten nadat deselve eerst en alvorens voor partijen selver ten overstaan en met approbatie van de welgedagte Edele Heer Grietman, Bijsitter en secretaris in vijf lotten hierna specifice uitgedruckt waren van een geset in welks doende is geprocedeert als volgt: (hieronder alleen de zaken betreffende de molen vermeld)

Lot	Inhoud	bedrag
1, 2 en 3	Eerstelijk bestaan de lotten met no. 1 no. 2 en no. 3 getekent in de halve rogmolen met de halve huisinge en schuire cum annexis staan den gelegen tot Diurswolt mandelig met Engbert Dirks die daar af de wederhelfte competeert en geestimeert op	1300:00:00
	En ten laasten nog de **huire** van voorschreven halve huisinge en **molen** welke **Coop Coops** ter somma van 64 cglds op maij 1709 te reste is	64:00:00
	Welke vorenstaande drie lotten met malkanderen in eender somma comen te renderen	1411:10:00
	Comende ijder lot daarvan te bedragen te weten Het 1ste 2de	 470:10:00 470:10:00

	3de	470:10:00
	Waarvan bij Hendrik Wijgers in vorige qlt het eerste lot Bij Anne Dirks het 2de En bij Folkerts Dirks het 3e is getrocken [maar naar de kinderen van Melle Dirks na ruiling]	
	Dog heeft Folkert Dirks sijn toegevallene lot verwisselt aan het volgende vierde lot (: vermogens onderlinge stipulatie voor het trecken van de lotten bij de dividenten vastgestelt om malcanderen te mogen gerijven en van lotten te veranderen :) Roel Lijckles in qlt of de kinderen van Melle Dirks te dele gevallen hierna breder gespecificeert met dier conditie dat gedagte Folkert Dirks daar vooraan voornoemde Roel Lijckles ten profijte van voorschreven Melle Dirks wesen sal uitkeeren drie silveren ducatons invoegen gemelte Roel Lijckles in qlt af de kinderen van wijlen Melle Dirks voor een derde streng participeeren aan de vorens gementioneerde halve molen cum annexis en de beide posten daarbij gelet onder de drie eerste lotten behorende	
5	Het vijfde lot Sijger Heijtses nomine uxoris ten laasten te deel gevallen	
	Item nog sekere 31 cglds die voorschreven **Remmelt Coops** wegens de **huir** van de halve molen tot Dieurswolde op maij 1708 te reste was	31:00:00

Sijnde de dividenten na het trekken en verdeelen van de vorige lotten met malcanderen vorders over de clederen bij wijlen Trijn Dirks nagelaten veraccordeert dat deselve bij Sijger Heintses nomine uxoris, Hendrik Wijgers insgelijks in qlt, Folckert en Anne Dirks met haar vieren sullen genoten worden voor 70 cglds van welke 70 cglds sij een vijfde part sullen uitkeeren aan Roel Lijckles als curator over Melle Dirks wesen en vervolgens ten profijte van deselve wesen.

Aldus gelot gescheiden en gedeilt waaraan ons comparanten seer wel is genoegende hebben wij dividenten oversulks angenomen om ons promtelijk daar na te sullen reguleren presteeren en doen presteeren stellende derhalven malkanderen in het volle besit en eijgendom van een ijder sijn toegedeelde perceel ofte perceelen soo vastigheden brieven en vordere crediten bij de respectieve lotten gestelt etc. met als onderpand alle goederen enzovoort. Actum bij continuatie geperfecteert den 18 martij 1709 onder vier lijkluidende gestelt [getekend] Sijger Heintses, Hendrik Wijgers, Folkert Dirks, Roel Lijckles, Anne Dirks en de beide heren Augustinus Lijklma à Nijeholt en de notaris Poutsma.

OPS 79 f. 841 d.d. 09-03-1709: Rekening door Sijger Heintses en Anne Dirks in qlt als geautoriseerde curatoren over wijlen Trijn Dirks, dog vermits desselfs overlijden eerst gedagte nomine uxoris voor een vijffte part en laastgemelte pro se gelijke quota erfgenamen van deselve, van de ontvang en uitgave die sij als rendanten geduirende hunne bedieninge van den 17 april 1708 wegens de goederen van voorschreven Trijn Dirks hebben gehat en waargenomen en dat aan handen van Hendrik Wijgers nomine uxoris en Folkert Dirks pro se beneffens Roel Lijckles als voorspraak van wijlen **Melle Dirks drie nagelatene wesen** als rendeerden die insgelijks elks voor een vijfte part erffgenamen van voornoemde overledene sijn, dog alles ten overstaan de de Edele Heer Augustinus Lijklama à Nieholt Grietman over Opsterlant en mede Gedeputeerde staat van Frieslant etc etc en de bijsitter Theotardus Oedsma als commissarissen beneffens de Heer Augustinus Lijcklama â Nieholt old secretaris van voorschreven deele wesende gebesoigneert als volgt: (alleen den zaken betreffende de molen hieronder aangegeven)

Post	Bedrag
Ontvang van de rendant Sijger Heintses gestelt bij caroliguldens	
De rendant brengt voor ontvangh sodane 33 cglds als hij van **Coop Coops** heeft ontvangen in vermindering van **'t jaar huir tot 64 cglds** maij 1708 vervallen van de halve molen tot Dieurswolt dus	33:00:00

In augustus 1710 belijdenis van geloof door **Anne Dirks molenaar te Duurswoude** en met attestatie binnengekomen Engeltje Hendriks huisvrouw van Anne Dirks molenaar.

Inzake Hidser Doekes

Tresoar Nieuwland: Hedzer Doekes; tr. (3e pr. O'meer c.a. 5 nov. 1693, vlgs zeggen met att. vertr. naar Beetsterzwaag) Trijntje Djoerds, van de Hemrik, hij van Twijzel, later wellicht te Driesum; TIE S16 210, 1718 molenaar te Duurswoude, zie HvF civ. sent. 20 dec. 1718 nr. 17, gecondemneerd om te betalen aan erven Aukje Ballings ƒ 800 volgens reversaal d.d. 29 april 1711, wegens koop van een halve molen, huizinge en hieminge te Driesum, vgl. ook sent. 26 okt. 1715.

Bron	Datum	Inhoud
OPS 24 f. 115v	24-06-1695	Nolle Jans als pachtenaar van het gemaal Opsterland ingegaan 1 mei 1695 cta Hidser Doeckes molenaar in Langezwaag. Hidser heeft een 1/2 lopen rogge van Oeds Jans in de Wijngaerden sonder sedul ter meulen genomen, gemalen en gebakt niet tegenstaande hem daeraff de impost van Oeds Jans was betaald en dus boete wegens breuken.
OPS 24 f. 141	07-05-1696	Nolle Jans als pachter van het gemaal deser grietenij voor een half jaar geexpireerd maij 1696 1e cont van Hidser Doeckes gewesene molenaar in **Langezwaag** omdat hij niet dient van libel ingevolgde de pretense eijsch in cas van fraude den 16 april 1696 tegens de gedaagde geinstitueerd versoeckende dat de actie hierdoor tanquam actorem mag worden geholden voor gecirconduceert.
SMA 26 f. 81	07-05-1700	Sierck Dirks originele pachter der impositie van het gemaal in SMA van meij 1697 – 01-11-1697 contra Hidser Doeckes molenaar op de **Steenbergen onder Boornbergum** die terzake contraventie van 's Lands lijsten op het stuk van het gemaal moet gaan betalen aan de impetrant 200 Gouden Frijse Rijders plus de proceskosten te betalen. Gedaagde appelleert viva voce stante judicio aan het HvF.
OPS 27 f. 173	07-05-1716	Hidser Doekes nomine uxoris mede-erfgenaam van wijlen Wytse Inses 1e contumax ter instantie van Lijckle Jouckes en Jeen Cornelis in qlt als schouwers van Terwispel om voor het geheel of tenminsten voor sijn aandeel te reassumeren sodanige proceduiren als de accusanten als requiranten tegens voorschreven Wijtse Inses hebben geinstitueert en alsnog in decijs hebben can en dat vermits de accuseerde hem de boedel van Wijtse Inses gedaagde compt aan te matigen.

OPS 27 f. 341	22-09-1718	Diurre Hidsers, gesterkt met zijn vader Hidser Doekes 1e contumax ter instantie van de fiscaal ratio officii. Hidser Doeckes als man en voogd van zijn huisvrouw Trijntje Cornelis (!) 1e contumax ter instantie van de froedsman Evert Stevens in qlt als pachter van 's gemaels impositie om boete en betaling van breuken na teneur van 's Lands list uit oorsake des accuseerdens huisvrouw den accusants opsichter Sjoerd Girbes gevoegt met Meijnt Lenses gerechtsdienaar de pegeling en visitatie aen de accuseerdens huisinge en molen op den 27en 7ber 1718 heeft geweijgert en tegenstanden, alles nader bij intendit of in cas van oppositie ten libelle uijt te drucken.
OPS 49 f. 320	09-02-1720	Tiete Willems en Maijke Jans e.l. te Oudeboorn contra Hidser Doeckes en Trijntje Duirs echtelieden te Duurswoude die contumax worden verklaard en voorts houdende het overgelegde reversaal d.d. 12-03-1716 voor bekent waardoor de gedaagden moeten betalen 450 cglds tot betaling van het derde termijn maij 1718 vervallen en ook nog 450 cglds wegens het vierde termijn maij 1719 sullende verschijnen wegens koop van een halve wintmolen, des dat de executie van het onverschenen termijn sal worden gesurseëert tot de respective verschijndag en het verkochte wordt daarvoor verklaard te zijn speciaal verhypotheceert en executabel, plus te betalen de boeten van contumacie en de kosten van het intendit.
OPS 28 f. 118	30-10-1721	Hidser Doekes molenaar te Duurswoude voor hem en als vader van zijn minderjarige kinderen bij wijlen Trijntje Diurs als requireerde 1e cont van Rintie Martens en Grietje Roels echteluiden in de Drachten als requiranten, om te passeren wandelbrieven van des requireerdes in qlt rogmolen te Duurswoude met huis en schuur, hovinge, bomen plantagie en plaatse vandien met het bakkersgereedschap en een camp land tegen een schuiteschip, treil en zeil, touwen, kloeten, ankers off dreggen zoals door de requiranten bevaren.
OPS 28 f. 188v	27-08-1722	Claas Martens en Aucke Popkes als borgen en participanten van de gemaals pacht van OPS met wijlen Hendrik Alberts als originele pachter in die qlt en zich sterkmakende voor Grietje Atses weduwe van gedachte Hendrik Alberts voor haar en nomine liborum bij Hendrik Alberts contra Hidser Doeckes te Ureterp die fraude heeft gepleegd inzake de gemaals lijst. Men is geaccordeerd dat Hidser zal betalen 50 cglds plus de kosten en als men het aangaande die kosten niet eens zal worden mag het gerecht OPS die kosten taxeren en dat zal dan betaald worden. Met handtekening van Hedser Doekes.
OPS 161nr. 41	25-03-1718	Hidser Doeckes en Trijntie Dioers e.l. molenaar te Duurswoude verkopen de rog- en respective wintmolen met huis schuur hovinge bomen en plantagie en al het bakkersgereedschap sampt twee cruisbalken gelegen onder de verkochte molen aan Dioerd Hidsers. Ten oosten Remmelt Coops, ten westen de secretaris Lijcklama, ten suiden de weg en ten noorden deselve wegh, verkocht voor 1984 cglds. Te betalen op 6 meidagen 1718-1723 telkens 1/6 part, kosten half – half, aanstonds in de

		possessie te treden. Met de handtekeningen van Trijn Dijoerds en Hedser Doeckes. Het is even de vraag of deze koop wel werkelijk is doorgegaan, zie hierna.
OPS 161 nr. 43	10-12-1718	Hidser Doeckes molenaar te Duurswoude en Trijntje Dioers echtelieden wandelkoop met Hendrick Rommerts Brouwer en Hendrickien Annes echtelieden te Gorredijk. Hidser draagt over een rogmolen met annexen soo steenen, billen sampt bakkersgereedschap en wat erbij behoort met de halve huisinge schuire en plaatse vandien zoals tegenwoordig bij Hotse Ruurds cum uxore meijerswijse wordt bewoond te **Beetsterzwaag** mandelig met de olt luitenant Boelardus Boelens nomine uxoris die de andere helft competeert met jaarlijkse grondpacht van 03:10:00 cglds van het geheel en voor dit verkochte gedeelte gedeelte bedraagt het de helft tot 02:10:00 cglds aan de pastorie van Beetsterzwaag, dit geëstimeerd op 1715:05:08 cglds. Hendrik Rommerts draagt daartegenover een huis schuire en plaatse vandien met daarbij de gortmakerije en gortmolen sampt al het gereedschap in de vlecke Gorredijk onder het behoor van Terwispel tegenwoordig bij Wijbe Jelles cum uxore gebruikt met grondpacht aan de kerkvoogden van Terwispel, geestimeert op 1200 cglds en Hendrik Rommerts en echtgenote betalen toe een somma van 515:05:08 cglds. De possessie gaat in op mei 1719. Dezelfde akte staat nog eens op V45 en dan is hij beter leesbaar omdat er geen delen zijn afgevallen. Op V47 staan de proclamaties, drie keer geproclameerd in de kerk van Terwispel door de dorprechter.
OPS 161 nr. 48	06-07-1719	Hier komt de aap uit de mouw want Heijnsius Wigeri deurwaarder HvF verkoopt bij decreet ingevolge sententie d.d. 20-12-1718 ten profijte van Baukje Jans c.s. en ten laste van Hidser Doeckes te Duurswoude en ook nog wegens een tauxatie van salaris en expensen d.d. 04-10-1718 ten profijte van de deurwaarder Hendrik Clonckers en ten laste van Hidser Doekes bij decreet seeckere huisinge en moolen staande te Duurswoude bij Hidser Doekes worden bewoont, alles bij uitwijzing van de triumphanten d.d. 11 april en 1 juli 1719. Daarna volgt dezelfde akte nog eens op V49 en ook V50 gaat over de verkoop. Maar het stokt bij de tweede proclamatie.
OPS 161 nr. 56	08-09-1721	Hidser Doekes molenaar te Duurswold voor mij en als vader over mijn kinderen bij mijn wijlen huisvrouw Trijntje Duirs wandelkoop met Rintie Martens en Grietje Roels echtelieden in Drachten waarbij Hidser overdraagt een rog en windmolen met huis schuur hovinge bomen en plantagie en plaats vandien met alle geregtigheden vandien beneffens de seilen en stenen, 't bakkersgereedschap zoals ketels, trog, schotels, siften enz. te Duurswoude met ten oosten Remmelt Coops, ten westen en noorden vrouw Hillegonda van Hemminga weduwe van de oud secretaris Augustinus Lijcklama à Nijeholt, ten zuiden navolgende campke en de armen van Duirswold met hierbij de helft van een campke land ten zuiden van het vorige gelegen mandelig, de andere helft is van de armen van Duurswoud, de molen bezwaard

		met vrij malen voor vrouw Hemminga plaats ten zuiden daarvan gelegen en dat allemaal verwandelt tegen een schuiteschip met zeil, treil, touwark, cloeten, anckers of drëgen en alle annexen daaraan behorende zoals door Rintie Martens bevaren, die ook nog 3100 cglds zal toebetalen, getekend 02-11-1721. Zegel op f. 59
OPS 54 f. 1	24-05-1727	Gerardus Radijs proc. postulant Utingeradeel wonende Akkrum als curator over de kinderen van Hidser Doekes gewoont hebbende tot Oerterp met namen Oeble, Froukjen, Doeke en Rinnert Hidsers, sampt Grietje Hidsers gesterkt met haar man Lense Jans wonende te Oldeboorn te kennen gevende dat Hidser Doekes in leven brouwer te Oerterp overleden is op 13-05-1727 die compt na te laten een boedel met veele en merkelijke schulden beladen etc en nu abondoneren en repudieren de erfgenamen de boedel die overlatende aan de crediteuren. Acte Oldeboorn 24-05-1727 met o.a. de handtekening van de notaris O. van Calffsbeek. Gepubliceerd in de rechtkamer van Lippenhuizen op 29-05-1727.
OPS 29 f. 130v	27-05-1727	Gerardus Radijs procureur postulant van het gerecht Utingeradeel wonende te Akkrum als curator over de kinderen van Hidser Doekes brouwer, gewoond hebbende te Oereterp en aldaar overleden op 13-05-1727, zijnde Oeble Hidsers, Froukjen Hidsers, Doeke Hidsers, Rinnert Hidsers en Grietje Hidsers huisvrouw van Lense Jans te Oldeboorn.
OPS 101 f. 487	27-05-1727	Inventarisatie van de geabondoneerde boedel van wijlen Hidser Doekes, Ureterp-Vallaat, **ontijdig omgekomen**, op aangeven van Hinke Cornelis, de nagelaten weduwe. Ter presentie van Lense Jans en de procureur Gerardus Radijs als curatoren over de kinderen van Hidser Doekes (bij zijn eerste huisvrouw Trijntje Djoerds).
OPS 29 f. 326v	08-09-1729	Theodorus van der Leij notaris publicus binnen Leeuwarden als curator bonorum van Hidser Doeckes contumax ter instantie van Yske Doeckema extraordinaris standsbode binnen Leeuwarden eerste en hypothecaire crediteur van Sijmon Slot en Baukjen Jans echtelieden te Leeuwarden cessie becomen hebbende van de gedachte Baukje Jans hypotheciare crediteuren van Hidser Doekes omdat hij niet compareert om sodanige proceduire op sijn in qlts name reassumeren als accusant contra Hidser Doeckes als inthimeerde heeft geinstitueert en nog ongedecideert hangende etc.

OPS 125 f. 876 1p 20-12-1714: **Hidser Doeckes en Trijntie Duirs** echteluiden BB&C op de coop van seeckere wintmeulen met huisinge en schuire sampt tuininge cum annexis sampt backers gereedschap staande en gelegen tot Duirswoldt, sijnde de vercochte meulen beswaart omme 't huijsgesin van die sathe te moeten bemalen als waar de meulen op is staande en tegenwoordig bij Luitien Annes wort bewoont en gebruickt, voorts met alle lasten etc invoegen de vercopers competeert en bij **Remmelt Coops gebruickt** wordende, gecocht van **Ytie Engberts** als moeder en voorstanderse over haar minderjarige **soon Engbert Dircx** bij haar wijlen man Dirck Folckerts in echte verweckt voor de eene

helfte, **Hendrick Wijgers** in qlt als vader en voorstander over sijn kinderen bij sijn wijlen huisvrouw **Antie Dircx** in echte verweckt voor **1/6** part, **Antje Dircx** voor **1/6** part [dit zal wel niet kloppen, bedoeld zal zijn Anne Dircks] en de kinderen en **erfgenamen van wijlen Melle Dircx** insgelijks voor **1/6** part en alsoo tesamen voor't geheel voor de somma van 2530 cglds op 12 maij 1714 400 gglds en voorts alle maijdagen 200 gglds. Het bezit ingegaan 12 maij 1714.
Noot: De koopprijs is in caroliguldens en de betaaltermijnen worden vermeld in goudguldens.

OPS 127 f. 568 1p 29-06-1719: Dioerd Hidsers BB&C op de coop van seeckere Rog en respective wintmolen staande en gelegen aan Duirswolt, met de huisinge schuire, hovinge bomen en plantagie met al het backers gereedtschap daar aan behorende sampt twee kruisbalcken gelegen onder de vercochte molen hebbende ten oosten Remmelt Coops, ten westen de heer secr. Lijklema, ten suiden de weg; ten noorden dezelve weg. Gekocht van Hidser Doeckes molenaar te Duirswolt en Trijntie Dioeris, echteluiden voor 1984 cglds, te betalen op 6 eerstkomende maijdagen 1718-1723, kosten half - half. **Slechts 1 keer geproclameerd** waarbij gelet op de marge: Protest van vrouw Hillegonda van Hemminga weduwe van wijlen de oud secretaris Augustinus Lijcklama à Nijeholt pro se en in qlt dat haar deze koop en proclamatie sal sijn en blijven onschadelijk vermits deselve niet contineert dat 't vercochte soude sijn belast om des protestants zathe tot Duirswolt gelegen wordende bij Evert Luities gebruikt tijdelijck en altoos **vrij te bemalen en te bebacken**, waarmede 't selve is belemmert om altoos dan salfs recht dien te neffens op't vercochte te blieven genietende 't effect van dien sal desisteren sonder anders, actum bij de 1e proclamatie d.d. 29-06-1719. Vervolgens in marge: De fiscaal Poutsma ratione officii **verspiert** de voortgang van dese proclamatie uijt oorsaacke 't vercochte na **teneur van 's Lands ordonnatie in commissum is vervallen** actum ut ante.

OPS 128 f. 235 1p 06-11-1721: **Hidser Doeckes** molenaar te Duirswolt voor hem en als vader en voorstander over sijn **kinderen** bij zijn wijlen zijn huisvrouwe Trijntie Duirs in echte verweckt voor dewelcke hem soo veel nood onder verband en submissie ten wandelbriev den 02-11-1721 gestelt sterck gemaackt heeft als aan en verwandelaar ter eenre en **Rintie Martens** en **Grietie Roels** echteluijden wonachtig in de Drachten als aan en uitwandelaars ter anderen sijde hebben met malcanderen gecelebreet en opgeregt navolgende permutatie en respective wandelcoop waarbij de aan en verwandelaar aan de echteluiden aan en uijtwandelaars heeft verwisselt en verwandelt seeckere **rog en respective wintmolen** met de huisinge, schuire, hovinge, bomen en plantgie, plaatse vandien en vordere gerechtigheijt daaraan behorende, daar benevens de seilen en steenen, 't backers gereedschap soo van ketel, trog, schotels, siften en alles wes en 't genen alhier genoempt als niet genoempt aan dito molen, backers gereedschap en de gerechtigheijt vandien behoort, soo en in voegen de aan en verwandelaar 't selve gebruickt sonder anders, staande en gelegen tot **Duirswolt** voorschreven, hebbende ten oosten Remmelt Coops, ten westen en noorden vrou Hillegonda van Hemminga weduwe wijlen de heer oud secretaris Augustinus Lijcklama à Nijeholt, ten suiden navolgende campcke en de armen van Duirswolt voornoemt, met hierbij de helfte van een campcke lands ten suiden van 't vorige gelegen, mandelig voor de wederhelfte met gedachte armen van Duirswolt, hebbende ten oosten de kerckvoogden, vorige vrou Hemminga ten westen, de molenplaats ten noorden en ten suiden gemelte armen, beswaaart dese molen met 't vrij malen van meergemelte vrou Hemminga plaats ten suiden daarvan gelegen, voorts met lasten etc. dus verwandelt aan de echteluiden aan en uijtwandelaars aan seeckere **schuiteschip** met zeil, treil, touwarck, cloeten, anckers off dreggen en alle annexen daaraan behorende in voegen 't selve bij de mede verwandelaar Rintie Martens wort bevaren, waarop de echteluiden aan en uijtwandelaars voor een additie sullen voldoen 3100 cglds, te betalen op 4 eerstcomende novembrisdagen als annorum 1721, 1722, 1723 en 1724 telkens ¼ part dog sullen de echteluiden aan en uijtwandelaars de eerste te verschijnende penningen van deselve toehaacke mogen en moeten betalen tot voldade van sodanige schulden als de aan en

uijtwandelaars op dit ’t sijne verwandelde resteert, waartoe sij soo veel nood worden geauthoriseert. Kosten half – half en de possessie gaat in op 01-11-1721. Geproclameerd op 06-11-1721 en 13-11-1721, **geen derde proclamatie vermeld**. Maar:

OPS 159 akte nr. 68 (scan 68), jaar 1721: **Rintie Martens** en **Grietie Roels** echteluiden in de Drachten BB&C op de **wandelcoop** van seeckere **rog- en respectieve wintmolen** met de huisinge, schuire hovinge, bomen en plantagie, paatse vandien en vordere gerechtigheijt daaraan behoren benevens de zeilen en steenen ’t backers gereedschap soo van ketel, trog, schotels, siften en alles wes en’t gene alhier genoempt als niet genoempt, sonder anders, staande en gelegen tot **Duirswolt** met ten oosten Remmelt Coops, ten westen en noorden vrouw Hillegonda van Hemminga weduwe wijlen de oud secretaris Augustinus Lijcklama met daarbij de helfte van een campcke lands ten suiden van ’t vorige gelegen, mandelig met de armen, hebbende ten oosten de kerkvoogden, voorschreven vrou Hemminga ten westen, de molenplaats ten noorden en ten suiden gemelde armen in wandelcoop becomen van **Hidser Doeckes** voor hem selver en als vader en voorstander over sijn **kinderen** bij sijn wijlen huisvrouw Trijntie Duirs in echte verweckt aan seeckere **schuiteschip,** waarop voor additie sal voldoen 3100 carolieguldens. Met in de marge: verclare ijk ondergeschreen executeur en dorprechter van Duijerswolt dese bovenstaende proclamatie **drie achtereenfolgende sondaegen** over de kercke van Duijerswolt geprcoclameert te hebben, dese voor relaas den 30 november 1721 getekend J. Leffringh.

OPS 155 f. 116 (scan 60 ev) 1p 05-02-1722: Men laat een ijder weten dat **Hidser Doeckes** voor hem selver en als vader en voorstander over sijn minderjarige **kinderen** bij sijn wijlen huisvrouw Trijntje Duirs in echte verweckt na becomen decreet van het gerecht Opsterland presenteert en gedenckt eerst bij de **brandende keerse** en daarna bij ’t lichten des segels uijt den wasse en vervolgens bij **decreet** voor den voorschreven gerechte vercopen seeckere **rog- en respectieve wintmolen** met de huisinge schuire hovinge bomen en plantagie en vordere gerechtigheijt daaraan behorende daar benevens de seilen en steenen, ’t backers gereedschap, soo van ketel, trog, schotels, siften en alles was en ’t gene alhier genoempt als niet genoempt aan dito molen, backersgereedschap en gerechtigheijt vandien behoort, soo en invoegen de vercoper ’t selve behoort, sonder anders, staande en gelegen tot **Duirswolt**, hebbende te oosten Remmelt Coops, ten westen en noorden vrou Hillegonda van Hemminga weduwe wijlen de heer oud secretaris Augustinus Lijcklama à Nijeholt, ten suiden navolgende campke en de armen van Duirswolt voornoemt, met hierbij de helfte van een campke lands ten suiden van ’t vorige gelegen, mandelig voor de wederhelfte met gedachte armen van Duirswolt, hebbende te oosten de kerckvoogden, vorige vrou Hemminga ten westen, de molenplaats ten noorden en ten suiden gemelde armen, beswaart dese molen met ’t vrije malen van meergemelte vrou Hemminga plaats ten suiden daarvan gelegen, sullende de copers ’t packhuis mede genieten en behout de vercoper aan hem de builkiste alleen. Emant gadinge daar aan hebbende can comen op de eerste weerdag na de derde proclamatie, alwaar dan recht wort gehouden en cope op voor te lesene conditien. Proclamaties op 5, 12 en 26 februari 1722. Op 19 maart 1722 een nieuwe proclamatie met oproep als iemand gadinge heeft dat deze met komen op de eerste weerdag na die proclamatie.
Daarna volgen de verkoopvoorwaarden, allemaal vrij standaard. Het hoogste bod bij het uitgaan van de brandende kaars op 12-02-1722 was van Wieger Dircks met 2610 goudguldens.
Bij het lichten van het zegel uit de was op 26-03-1722 werd er niet meer verhoogd en werd **Wieger Dirks** dus de eindelijk koper voor die 2610 goudguldens.
Er werd nog wel geprotesteerd door de kerkvoogden van Duurswoude wegens de nulliate en onschadelijkheid nopens het vercopen van ‘t ½ campcke lands of de cooppenningen vandien alsoo haar merckelijcke somma competeert genietende daeraff voldade sullen desisteren.

OPS 178 f. 266 akte d.d. 10-07-1722 reg: 10-07-1722: Wijger Dircks mr. bakker te Duurswoude voor zich en zijn huisvrouw Hendrikje Roels zijn schuldig aan secretaris Aijso Lijcklama à Nijeholt 242 cglds verschoten penningen tegen jaarlijks 5% rente met als onderpand alle goederen.

OPS 178 f. 572 akte d.d. 10-07-1722 reg. 12-12-1722: Wijger Dircx mr. bakker te Duirswolt en Hendrikje Roels echtelieden zijn schuldig en ten achteren aan Wijger Hendricx en Ernst Hendricks in Noorder- en Suiderdrachten 142:10:00 cglds verschoten penningen tegen 5% jaarlijkse rente met als onderpand alle goederen.
OPS 178 f. 574 akte d.d. 12-12-1722 reg: 12-12-1722: Wieger Hendriks en Ernst Hendriks wonende in Noorder- en Zuiderdrachten cederen en transporteren aan Hillegonda van Hemminga weduwe van wijlen Augustinus Lijcklama à Nijeholt in leven oud secretaris van Opsterland en gecommitteerde ten Landdage te Beetsterzaag 142:10:00 cglds met de intressen daarop ten achteren als ons aan capitaal volgens obligatie van 10-07-1722 van Wijger Dircx mr. bakker te Duirswolt en Hendrikje Roels competeert.

MEN 138 f. 169 (scan 167) akte d.d. 24-06/02-09-1724 reg. 08-04-1728: Hedsard Doekes brouwer te Ureterp is schuldig aan Gerrit Scheltes te Marssum 501 gglds herkomende ter causa coop en leverantie van een **rogmolen, huisinge en bakkerie cum annexis staande op Ritsmazijl onder Marssum**, nader ten coopbreeve dato als desen uitgedrukt en met tegenstaande quitantie en heeft, soo neme egter aan voor mij en mijne erven voornoemde somma ten prijse als voren op te brengen en betalen als gereed een derde boven de tauxatie penningen van het bakkersgereedschap op maij 1725 100 gglds en voords alle volgende maijdagen solange de gehele coopsomma sal sijn betaald 100 gelijke guldens plus kosten met in de laatste termijn aftrek van 49 cglds strijk- en verhooggelden met als onderpand alle goederen en speciaal het gekochte sub clausula contstitutionis et **jure retentionis** in forma. Het eigendom gaat pas over als de laatste kooppenning is betaald. Acte d.d. 24-06-1724 en bij continuatie vertekend op 02-09-1724.

OPS 130 f. 260 1p 28-11-1726: **Hidser Doeckes** tegenwoordig bij het **Ureterper Vallaat** wonende, en **Wijger Dircx** en **Hendrickien Roels** echtelieden te **Ritsumazijl** hebben met elkander een wandelkoop aangegaan; waarbij Hidser Doekes cum uxore aan Wyger Dircx cum uxore heeft verwandelt seeckere **rogmolen met de huisinge**, het gereedschap sampt alle annexen vandien staende en gelegen aan **Ritsummerzijl** voorschreven gelegen onder den dorpe Marsum, hebbende ten oosten Pieter Pielgerums, ten westen de Hereweg, ten suiden de treckvaart en ten noorden Wijbe Oenes en dat aan seeckere **rogmolen tot Duirswolt** met de huisinge sampt alle andere annexen vandien daartoe en aan behorende, hebbende te oosten Remmelt Coops, ten westen vrou Hillegonda van Hemminga weduwe Lijcklama, ten suiden de verwandelaar Hidser Doeckes selffs cum socijs en ten noorden vrou Hemminga voorschreven, sijnde dese molen belast met dese beswaringe dat de meijer van de sathe lands vrou Hemminga behorende vergeefs moet bemalen, onder volgende conditien dat Wijger Dircx cum uxore op de molen van Ritsumerzijl sullen betalen een somma van 300 cglds en het overige door Hidser Doeckis moet worden goedgemaackt, moetende Hidser Doeckes mede betalen sodanige 1640:08:00 cglds als Wijger Dircx cum uxore nog op de molen van Duirswolt schuldig is aan Dirck Doeckes Folperda als houder van't oud reversaal van de molen van Duirswolt voorschreven, wordende de molen aan Ritsummersijl gereeckent op 500 gglds in een en die van Duirswolt op 1600 cglds buiten en behalven de gereedschappen, wordende in alles hier gereeckent op klinckende munte etc. Op 28-09-1726 zullen de permutanten in de possessie treden.

OPS 54 f. 1 d.d. 24-05-1727: Gerardus Radijs proc. postulant Utingeradeel wonende Akkrum als curator over de **kinderen van Hidser Doekes** gewoont hebbende tot Oerterp met namen Oeble, Froukjen, Doeke en Rinnert Hidsers, sampt Grietje Hidsers gesterkt met haar man Lense Jans wonende te Oldeboorn te kennen gevende dat Hidser Doekes in leven brouwer te Oerterp **overleden** is **op 13-05-**

1727 die compt na te laten een boedel met veele en merkelijke schulden beladen etc en nu abondoneren en repudieren de erfgenamen ab intestato de boedel die overlatende aan de crediteuren. Acte Oldeboorn 24-05-1727 met o.a. de handtekening van de notaris O. van Calffsbeek. Gepubliceerd in de rechtkamer van Lippenhuizen op 29-05-1727.

OPS 155 f. 615 1p 24-06-1728: Decretale verkoop door Theodorus van der Leij notaris te Leeuwarden als curator bonorum van **wijlen Hidser Doekes** verkoopt bij het uitgaan van de brandende keerse en daarna bij het lichten van de zegel uit de was seeckere **rog en respective wintmolen** met de huisinge schuire, hovinge en plantagie vandien en vordere gerechtigheijt daaraan behorende benevens de zeilen en steenen, 't backers gereedschap soo van ketel, trog, schotels siften en alles wes en in't generaal hier genoempt als niet genoempt aan dito molen backersgereedschap en gerechtigheijt vandien behoort exempt de cleijne buelluste die de vercoper aan hem reserveert, soo en invoegen de vercoper 't selve competeert, sonder anders, staende en gelegen tot **Duirswolt**, hebbende ten oosten Remmelt Coops, ten westen en noorden vrou Hillegonda van Hemminga weduwe Lijcklama, ten suiden navolgende campke en de armen van Duirswolt, uijtgesondert de helfte van een campcke lands ten suiden van 't vorige gelegen dat de vercoper behout, mandelig voor de wederhelfte met gedachte armen van Duirswolt, hebbende ten oosten de Kerckvoogden, vorige vrou Hemminga ten westen, de molenplaats ten noorden en ten suiden gemelde armen, beswaart dese molen met 't vrij malen van meergemelte vrou Hemminga plaats ten suiden daarvan gelegen, sullende de copers mede 't packhuis genieten, daarop staande off bij behorende. Op 16-09-1728 werd via een proclamatie een ieder die gading had te komen naar de eerste weerdag na deze proclamatie. Daarna volgen de verkoopvoorwaarden waarin vermeld dat er zal worden gerekend in goudguldens, dat de secretaris van Opsterland zijnde Daniel Blocq Lijcklama à Nijeholt zal fungeren als actuaris, dat er 600 cglds zal moeten worden betaald in de eerste termijn bij het ontvangen van de decreetbrief en dat verder op alle maijdagen 400 cglds moeten worden betaald te beginnen op 1 mei 1729, dog soo de heer cornet Lubbartus Lijcklama à Nijeholt bij het lichten van het zegel uit de was coper mogte verblieven gelijck hij bij de provisionele palmslag op de auctionele vercoopbesoignes geschiet den 1 maij 1727 is geworden, soo dal hij 't coopschat moeten betalen dus als op den 12 maij 1727 600 cglds en voorts alle maijdagen 400 cglds. Verder vermeld de vrij standaard verkoopvoorwaarden en dat de aanvaarding zal zijn op 12 mei 1727. Het armengeld bedraag een ducaton. Hoogste bieder op 09-09-1728 werd Lubbartus Lijcklama à Nijeholt, cornet van een compagnie paarden voor 1650:14:00 gglds. Bij het lichten van het zegel uit de was op 07-10-1728 werd **Lubbartus Lijcklama à Nijeholt** ook de uiteindelijke koper.
Aangehecht is een briefje van de notaris Van der Leij die verklaart als geautoriseerde curator van wijlen Hedsert Doeckes te mogen lijden dat de molen te Duirswoude waarvan de cornet Lijcklama rede coper is nader werde geproclameert een decretale verkopinge door de clercq Egbertus Hardenberg op termijnen als bij 't ontvangen van de decreetbrief 600 cglds en voorts alle jaren 400 cglds te beginnen 1 mei 1729 des bij 't lichten van de zegel uit den wasse geen verdere verb…. geschiedende gedachte cornet **Lijcklama cooper** blijvende naa voorige vercoopartikelen alles met de clausule van ratihabitie (= bekrachtiging / goedkeuring en dan speciaal achteraf van een rechtshandeling die eerder onbevoegd of onvolledig is verricht) in forma getekend 31-03-1728.
Kortom: die gehele decretale verkoop was min of meer een wassen neus om de verkoop aan Lubbartus Lijcklama à Nijeholt te formaliseren.

OPS 131 f. 100 1p 24-11-1729: De oud grietman Augustinus Lijcklama à Nijeholt te Beets BB&C op de helft van en perceel hoogveen met de grond, ongescheiden met de koper zelf, op bijzitter Dirck Haanties hornleger te Lippenhuizen; van de Veenscheiding tot aan de Compagnons nieuw gemaakte vaart; hij zelf en Saco van Teyens de jonge ten oosten, de compagnie van Schoterland ten westen, de

veenscheiding en zuiden, en Jelmer Liommes ten noorden gekocht van Tammerus Poutsma Notaris Publicus in de Gorredijck; voor de helfte, Trintie Poutsma weduwe Wibrandus Haanstra te Sneek en Ds. Johannes Poutsma te Donkerbroek voor 1/3 deel van het andere part; en Eelckien en **Sara Lourentius** met consent van Hillebrand Abrahams mr. schoenmaker te Gorredijk en **Haytse Wessels** molenaar te Duurswoude, en Andries Lourentius kuipers gezel te Oudeboorn, en Trijntie Roels vanwege haar zoontje Wijgerus Laurentius, bij haar man de procureur Joachimus Laurentius te Steggerda, voor de resterende vierdeparten van de overige derde part.

Haijtse Wessels was dus in 1729 **molenaar** in Duurswoude, dat moet op de molen van Lijcklama zijn geweest.
Haijtse Wessels was getrouwd (op 30-05-1728 in Duurswoude) met Sara Lourentius en had daarbij een dochter Martje Haijtses, zie daarvoor proclamaties OPS f. 78 jaar 1748. In 1744 woonde hij in Hoornsterwaag en in 1749 als arbeider in Jubbega-Schurega.

In 1743 staat als bruiker van reëelnummer 63 vermeld Haijtze Wessels die gebruiker is van de diaconie ½ en kerkvoogden van Jubbega-Schurega ½ terwijl Wijbe Dircx de grondpacht van de molen betaalt. Ook wordt onder nr. 63 vermeld een moolen met een huis. Op nr. 62 staan vermeld Wessel Alberts erven ½ en Foocke Haijtses erven ½ als eigenaars van een old huijsje met vermelding “afgebroken”. In 1744 alles idem. In 1742 alles idem. In 1740 staat vermeld een rogmolen en verder alles identiek. Op nr. 62 staan Wessel Alberts erven ½ en Foocke Haijtzes erven ½ eigenaars van een old huisje staande op de plaats met no. 16. In 1737 gelijk aan 1740 namelijk de diaconie ½ en de kerkvoogden van Jubbega ½ van een rogmolen waarvan Wijbe Dircx de grondpacht betaalt. In 1739 idem als 1737. In 1734 is Hendrik Tjabeles de huurder van no. 63. No. 62 staat leeg. In 1735 is Haijtse Wessels voor het eerst huurder van no. 63. In 1746 is Sijbe Jans huurder van de molen op no. 63.

Haijtse Wessels is ongetwijfeld een zoon van Wessel Alberts en Martje Haitses die in 1706 als echtpaar worden vermeld in Hoornsterzwaag in een zaak tegen hun schoonzoon Baerte Roelofs molenaar te Steggerda die was getrouwd met wijlen Jantje Wessels, zie OSW 10 f. 28 d.d. 19-04-1706.

Conclusie: Haijtse Wessels komt in de loop van 1734/1735 naar Hoornsterzwaag en vertrekt weer ergens in 1745/1746.

Reëelkohieren Duurswoude

1713		Anne Dircx cum socijs 1 rogmolen en huisinge, gebruiker Remmelt Coops, met als opmerking: is **oudt en vervallen**
1718	no. 37	Hedser Hedsers 1 rogmolen en huis, gebruiker Hidser Doeckes
1719	no. 37	utsupra als vercoper aan Duire Hidsers, gebruikers Hidser Doeckes en Duire Hidsers.
1720	no. 37	Hidser Doekes rogmolen en huis, bruikers Wijger Dirks en Roel Dirks.
1721	no. 37	idem en selfs bruiker.
1736	no. 37	Secretaris Lubbartus LàN 1 huis en rogmolen, gebruiker Teunis Luitiens.
1738	no. 37	idem
1744	no. 37	Lubbartus LàN ½ en Jelle Luitiens ½ bruiker van beide helften Jelle Luitiens, 1 huis en rogmolen
1754	no. 37	idem
1774	no. 37	Secretaris Lijcklama ½ en Jelle Luitiens ½ samen een huis, bruiker is Jelle Luitiens en tevens Lijcklama en Jelle Luitiens samen 1 rogmolen, bruiker is Remmelt Jelles.

- Theunis Luitjes belijdenis Duurswoude 04-05-1738 samen met echtgenote Jantje *Theunis*, molenaar, echtelieden in Duurswoude. Jantje Theunis heet in werkelijkheid Jantje Jannes, zie hieronder.
- Theunis Luitjens kinderen gedoopt Duurswoude: Jannes op 10-04-1735; Luitjen op 28-04-1737; Andries 09-03-1740 (van der Meulen, overleden in 1814 in Drachten); Meine op 15-12-1742.
- Theunis Luitjens kinderen gedoopt in Drachten: Meine 24-04-1746 (getrouwd 21-03-1784 in Noordwolde met Eltje Jans, hij van Drachten, zij van Boekelte); Wilt 04-05-1749
- Theunis Luitjens en vrouw Jantjen Jannes komen op 12-03-1745 vanuit Wijnjeterp c.a. naar Drachten.
- In 1747 is Theunis Luitjens pelmolenaar in Zuiderdrachten.
- Op 11-10-1763 wordt Albert Luitjens Mulder molenaar te Donkerbroek benoemd tot curator over Andries Theunis oud ongeveer 23 jaar, Meijne Theunis in't 17e jaar en Wilt Theunis oud 14 jaar kinderen van wijlen Theunis Luijtiens en Jannetien Jannes die sich al overlange ad secunda vota heeft begeven met Jan Hendriks. Jan Hendriks en Jantje Jannes waren op 17-02-1754 in Drachten getrouwd.

OPS 135 f. 99 1p 12-03-1744: **Jelle Luitiens** vrijgesel tot Duirswolt BB&C op een seeckere **halve** rog- en respective wintmolen met quotele huijsinge, schuire, hovinge, bomen en plantagie vandien en vordere geregtigheijt daar aan behorende, daar benevens de seijlen en steenen sampt 't backers gereedschap soo van ketel, trog, schotels, siften en alles wes en 't geene alhier genoemt als niet genoemt aan dito molen soo van't backers gereedschap en geregtigheden van vandien behoort dog en in dier voegen als de heer **vercoper voor de wederhelfte nog competeert** staande en gelegen tot **Duirswolt**, met ten oosten Remmelt Coops erven, ten westen en noorden de heer Raad ordinaris Aijso van Boelens nomine uxoris, ten suiden de navolgende campke en de armevoogden van Duirswolt, met ¼ part van 1 campke lands ten suiden van vorige gelegen, mandelig voor ¼ part met de gedachte heer vercoper en voor de wederhelfte met voorschreven armen van Duirswolt, hebbende dit ten oosten de kerckvoogden en vorige Raad Ordinaris Boelens nomine uxoris, ten westen de molenplaats, ten noorden en ten suiden gemelte armen, dog beswaart de gehele molen en dit vercogte pro parte met het vrije malen van de heer Raad Ordinaris nomnie uxoris plaats ten suiden daarvan gelegen, mede voor de **helfte** genietende het **packhuis**, dat met lasten etc. gekocht van de Oud Grietman **Augustinus Lijcklama à Nijeholt** te Beets, voor 750 cglds te betalen op 1 mei 1745 300 cglds en de overige somma 1 maij 1746 en 1747, de possessie treedt in op 12 maij 1744.

De familie van Jelle Luitjens:
OPS 140 f. 644 1p 01-12-1763: Tieerd Annes, huisman; Gjalt Annes huisman en Roel Annes huisman en Jetske Annes allen in de Langeswagen elk voor ¼ part BB&C op de coop van seekere fenne en maadkampen daar agter gelegen in de Langeswagen, hebbende ten oosten Broer Wisses, ten westen Sioukjen Sijbes, ten suiden de Hogedijk, en ten noorden Bientse Beints erven cum socijs beswaart met de helft van 5/8 parten van een floreen en onderhoud van de halve weg en welle en met een vierde part huiswarren, sampt met een vierde part op dijken en dammen en soo dit verkochte met switsers geld belast is, sullen deselve hetselve moeten betalen , ook is het verkogte beswaart met reed en drijft van de Noorderse gelegen vier mad, voorts met de lasten etc. die er vanouds op sijn gelegen. Bij auctie gekocht van Luitjen Luitjens, brouwer te Duurswoude, voor 1/6e part, Jan Luitjens, brouwer te Leeuwarden 1/6e ; Antie Luitjens echtehuisvrouw van Jan Mintses te Duirswolt 1/6e ; Froukjen Luitjens echtehuisvrouw van Pijter Luitjens [van der Meulen] te Leeuwarden 1/6e, **Jelle Luitjens te Duurswoude**

molenaar en Dedde Luitjens mr. smid aan de Oldemerk voor de resterende 1/6 en samen voor het geheel voor de somma van 266:01:00 gglds; te betalen aan de actuarius Lubbartus Lijklama à Nijeholt secretaris van Opsterlandt op twee meidagen annorum 1756 en 1757 telkens de helft met de totale rits aan gebruikelijke kosten met aftrek in de laatste termijn van 18:19:08 cgods wegens strijk- en verhooggelden. In de possessie te treden na de laatste palmslag die is geweest 17-03-1756.
Zie ook OPS 161 f. 171 d.d. december 1756.

De familie van Janke Remmelts echtgenote van Jelle Luitjens:
OPS 142 f. 755 1p 18-09-1777: Remmelt Jelles hospes te Duirswold voor de ene helfte en Jan Jelles gesterkt en met consent van zijn vader Jelle Luitjens molenaar aldaar voor de andere helfte BB&C op de coop van de geregte helfte van een camp greijdland gelegen tot Duirswold mandelig met Jelle Luitjens nomine uxoris, Eeuwe Remmelts kinderen en de kinderen van IJttie Remmelts die tezamen de wederhelfte toebehoort, worden in't geheel bij Jelle Luitjens gebruikt hebbende in't geheel ten oosten en noorden Luitjen Luitjens, ten westen Jelle Luitjens en de wegh ten ten suiden Hendrik Clases beswaard met wegslasten en genietende de reed op de wegh etc. Gekogt van Koop en Luitje Remmelts woonagtig tot Duirswold, bij publieke veiling voor 125:07:00 gglds te betalen aan de actuarissen of aan de verkopers selvs ter keuse van de actuarissen in twee termijnen en 1e maijdagen der jaren 1778 en 1779 telkens de helfte met aftrek in de laatste termijn van de strijk- en verhooggelden ad 06:18:00 cglds. De possessie gaat in op Allerheijligen 1777.

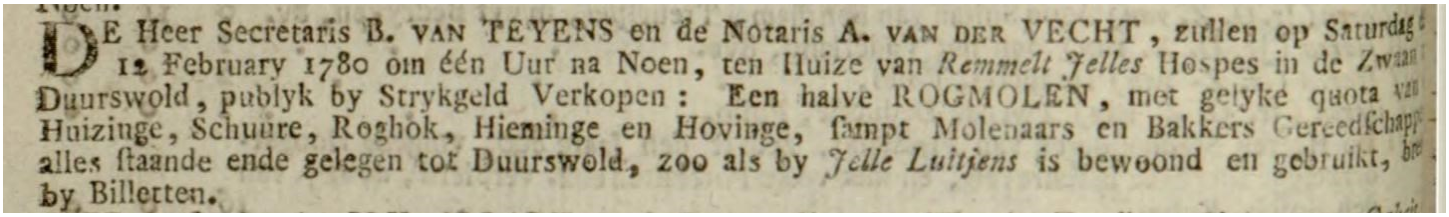
DE Heer Secretaris B. VAN TEYENS en de Notaris A. VAN DER VECHT, zullen op Saturdag
12 February 1780 om één Uur na Noen, ten Huize van *Remmelt Jelles* Hospes in de Zwaan
Duurswold, publyk by Strykgeld Verkopen: Een halve ROGMOLEN, met gelyke quota van
Huizinge, Schuure, Roghok, Hieminge en Hovinge, sampt Molenaars en Bakkers Gereedschapp
alles staande ende gelegen tot Duurswold, zoo als by *Jelle Luitjens* is bewoond en gebruikt, bre
by Billetten.

LC 09-02-1780

OPS 143 f. 407 1p 09-03-1780: **Foppe Egberts de Haan** woonagtig tot Duirswold gesterkt en met consent van zijn **vader Egbert Lijkles de Haan**, wonende in de Groninger Pende en **Lijckle Egberts de Haan** woonagtig op't Suiderhuisterveen tesamen en een ijder in het besonder voor't geheel BB&C op de coop van seekere **halve rogge- en respective windmolen** met gelijke quota van de zeijlen, steenen en verdere toebehoren voor soo verre thans op en aan de molen worden bevonden met het halve huisinge, schuure, roghok en verdere getimmer met al het geene daaraan aard, spijcker en nagelvast is, vrije plaatse, hieminge, hovinge, boomen en plantagie cum annexis staande en geleegen tot Duurswold, mandelig met de erven en representanten van de boedel van de Edele heer oud Grietman A. Lijcklama à Nijholt, die de wederhelfte toebehoort, hebbende in het geheel ten oosten Hendrik Clases, Remmelt en Jochum Eeuwes en 't tweede perseel na de besoignes door Engeltje Geerts weduwe Theun Girbes gecogt, ten westen, zuiden en noorden de Hoogedamsweg en de Patroon van Duurswold, des dat de copers op tauxatie van onpartijdige persoonen onder voldade van 't stuivergeld hierbij sullen ontvangen de turf en takken sampt de bakkers gereedschappen soo verre die door de vercopers worden aangeweesen etc., blievende de zaathe lands van de heer Raad Ordinaris Boelens bij Jan Sijbes kinderen wordende gebruikt als van ouds vrij van maalgeld, bij de palmslag te aanvaarden, des dat de halve huir van die tijd af tot maij 1780 oude stijl ten laste van de copers sal komen met alle kosten etc. Gekocht van Boocke Cornelis mederegter van Opsterland en Andries Bonnes beijde huislieden tot Wijnjeterp in qlt als geauthoriseerde curatoren bonorum over de **gerepudieerde**

goederen van wijllen Jelle Luitjens en desselfs nagelaten weduwe Jantie Remmelts voor de summa van 1451:14:00 gglds, te betalen op twee 1e novemberdagen 1780 en 1781 met de hele reutemeteut van bijkomende kosten met in de laatste termijn aftrek van 72:15:12 cglds wegens strijkpenningen en verhooggelden. Koopbrief d.d. 26-02-1780.

In de volgende akte op f. 410 zelfde datum niaren Daniel Blocq Lijcklama à Nijeholt als mede-erfgenaam van zijn wijlen vader Augustinus Lijcklama à Nijeholt de grietman voor zich en voor de verdere representanten van zijn wijlen vader ½ en Foppe Egberts de Haan molenaar te Duirswold zoveel nood gesterkt cum patre voor hem zelf en wegens zijn broeder Lijckle Egberts de Haan ½ het niaar wegens naastlegerschap van 2/3 parten en 1/18 van een camp greidland met boomen en plantagie te Duurswoude mandelig met Jelle en Froukje Gaukes die 2/18 en Remmelt en Jochum Eeuwes die 1/6 part toebehoort met ten westen het 1e perceel door Foppe Egberts de Haan c.s. gecogt, wat Engeltje Geerts weduwe van wijlen Theunis Girbes te Duurswold probeerde te kopen van dezelfden als in de vorige akte voor 240 gglds.

OPS 143 f. 426 1p 13-04-1780: Wijbe Jelkes en Wijtse Jelkes beide huislieden in de Hemrik BB&C op de coop van een mad maden te Terwispel in de Rijppewolden, hebbende ten oosten de pastorie van de Langeswagen, ten westen de weg, ten suiden Albert Sjoerds en ten noorden Hans Jans cum socijs, beswaart met wegslasten en lijdende en genietende de reedt als vanouds, voorts met lasten etc. Gekocht van Luitjen Luitjens mr. brouwer te Duurswold voor de ene helft en Boocke Cornelis mederechter van Opsterlandt en Andries Bonnes beijde huislieden tot Wijnjeterp als curatoren bonorum over de **gerepudieerde boedel van wijllen Jelle Luitjens**, in leven molenaar tot Duirswold voor de andere helfte en soo tesamen voor het geheel voor de summa van 50:21:00 gglds en 21 strs; te betalen aan de actuarissen de secretaris B. van Teijens en Abelus van der Vecht of de verkopers zelf sulcx na derselven believen op twee eerste novemberdagen der jaren 1780 en 1781 telkens voor de helft met alle kosten en aftrek in het laatste termijn van 04:03:00 cglds wegens strijk- en verhooggelden.
In de volgende acte koopt Tjebbe Alberts mr. houtkoper 3 mad maden in Terwispel voor 236:21:00 gglds van dezelfde verkopers als in de vorige acte

Jaar	Nr.	Naam	S	H	HH	K	R	LG	P
		Duurswoude speciekohieren							
1780	23	Jelle Luitjens is overleden, nu de weduwe op no. 27 (bij Remmelt Jelles) als vrijgezel gebracht; de knegt vertrokken niet te weten waar na toe en de meid na de Hauwelderwijk in OSW; In plaats Foppe Egberts uit Groningerland	2	-	2	2	-	-	2
1781	23	Foppe Egberts	2	-	2	2	-	-	2
1785	23	Foppe Egberts	2	-	4	1	-	-	2
1789	23	Idem, nergens sprake van Lijkle Egberts	2	-	4	1	-	-	2
		Etcetera							

Jaar	Nr.	Eigenaar	huurder
		Duurswoude reëelkohieren	
1781	37	Erven van de old grietman A. Lijcklama à Nijeholt ½ Lijkle Egberts en Foppe Egberts ½ samen een huis ---------- Deselve erven Lijcklama ½ Lijckle Egberts en Foppe Egberts ½ samen 1 **rogmolen**	Foppe Egberts Foppe Egberts Foppe Egberts Foppe Egberts
1783	37	Idem aan 1781	idem
1784	37	Idem aan 1781	idem
1790	37	Foppe Egberts een huis en rogmolen	zelf
1795	37	Idem aan 1790	zelf
Conclusie: Lijckle Egberts moet zijn helft van de helft van de molen tussen 1784 en 1790 verkocht hebben aan zijn broer Foppe Egberts de Haan.			

OPS 145 f. 88 1p 29-05-1788: **Foppe Egberts de Haan** molenaar woonagtig tot Duurswold, BB&C op de gerechte **helfte van seekere rogge- en respective windmolen** met gelijke quota van de zeijlen, steenen en verdere toebehoren voor zoo verre thans op en aan de molen worden bevonden, met de halve huisinge, schuure, roghok en verdere getimmer en al hetgeene daaraan aard, band, spijker en nagelvast is met de vrije plaatse, hieminge, hovinge, bomen en plantagie cum annexis staande en geleegen tot **Duurswold** wordende bij de coper bewoont en gebruikt en mandelig met deselve die de wederhelfte daaraf toe behoort, hebbende tot naastliggers in't geheel ten oosten Hendrik Claases cum socijs als meede Theun Girbes weduwe erven en ten westen zuiden en noorden de Hoogedamsweg en de patroon van Duurswold, belast met zijn vredinge tegens de naastleegers als vanouds en blievende de zate lands van de heer Grietman jonker R. van Lijnden nomine uxoris bij Jan Sijtses kinderen wordende gebruikt als vanouds vrij van maalgeld, voorts zal de huur tot november 1787 ten voordeele van de vercopers komen en van die tijd zullen de reparatien ten laste van de coper zijn, voorts met lasten profijten etc die alle met het verkogte overgaan sonder dat de vercopers daaraf iets tot laste aan haar behouden.
Dus uit de hand in coop bekomen van **Augustinus Lijcklama à Nijeholt** Grietman over Uittengeradeel woonagtig tot Oldeboorn, vrouwe **Amelia Wiskjen Lijcklama à Nijeholt weduwe van wijllen den heere Vincentius van Glinstra** in leven grietman over Stellingwerf oosteinde woonagtig tot Leeuwarden, Edo Alma van Idema grietman over Aengwirden woonagtig op't Heerenveen in qlt als erfgenaam ex testamento van zijn wijlen huisvrouw **Dedtje Cecilia van Bouricius** [*zij was een dochter van Martinus van Bouricius en Romelia Margaretha Lijcklama à Nijeholt*] cum protestate alienandi, vrouwe **Ena Romelia van Idsinga** [*dochter van Saco van Idsinga en Eritia Lijcklama à Nijeholt*] weduwe wijllen den heere Aijzo van Boelens, in leeven eerste en precideerende Raad Ordinaris in den Hove van Frieslandt woonagtig tot Beetsterswaag en jonker Jan Baron van Echten grietman over Barradeel in qlt als vader en voorstander over zijn dogter **Dido Cecilia van Echten**, en zoo alle als **representanten der boedel van wijllen den heere Augustinus Lijcklama à Nijeholt in leeven oud Grietman over Opsterland** etc. etc. voor de somma van 800 cglds te betalen op twee 1e maijdagen der jaren 1788 en 1789 telkens voor de helfte met alle costen etc. De possessie zal ingaan op 12-11-1789 breder volgens de coopbrief d.d. 22-02-1788.

Tresoar archief 26 notarieel archief, notaris Gerrit Tammes de Jongh, kantoor Gorredijk I, repertoire 044018, inv. nr. 044003, akte nr. 165 (scan 39) d.d. 02-12-1821:
Gecompareerd Egbert Foppes de Haan mr. rogmolenaar en bakker woonachtig te Duurswoud, zijnde een zoon van wijlen Foppe Egberts de Haan en van wijlen Gepke Bartelds, handelende als meerderjarige ter eenre en Antje Jans de Jong, **huishoudster** bij gemelden De Haan, zijnde een dochter van wijlen Jan Gerrits de Jong en van wijlen Janke Pieters, handelende insgelijks als meerderjarige dochter, ter andere zijde. Dewelke de voorwaarden van het tusschen hun voorgenomen huwelijk hebben bepaald en vastgesteld als volgt:

1. De bruidegom en bruid verklaarden mits dezen buiten gemeenschap van goederen te huwen en de echtverbintenis te zullen aangaan.
2. De bruidegom brengt ten huwelijk aan eene somma van 37.100 Nederlandsche guldens zuiver, dus na aftrek der schulden, aan hem toebehoorende als uit zijne winsten, besparingen en ouders erf gesproten bestaande in:
   a. landseffecten, particuliere obligatien, losse competentien en gemunt geld tot een somma van 4000,00 gulden
   b. kabinet, pulpitum, bedden met deszelfs toebehoren, spiegels, meubelen en andere roerende goederen, waarmede de hem bewoonde huizinge gestoffeerd is tot 1100,00 gulden
   c. koeien, varkens, paarden, tuig, hooi, rogge in en uit het stroo, haver en verdere boerenreeuw en gereedschappen 2000,00 gulden
   d. lange turf en baggelaar tot 2000,00 gulden
   e. en vastigheden zoo gebouwde als ongebouwde eigendom staan en gelegen in de dorpen Beets, Hemrik, Wijnjeterp, Duurswoud, Donkerbroek, Haulerwijk, Bakkeveen, Wilp, Vrieschepalen, Surhuisterveen in Vriesland en Opeinde, Doezum, Grootegast, Marum, Luxwolde en Zevenhuizen in Groningerland tot 28.000,00 gulden.

   Van al hetwelke de bruidegom opening heeft gegeven aan de bruid, die verklaarde daarna onderzoek gedaan te hebben en met deeze opgave volkomen voldaan te zijn, zoodanig zelf dat zij bruid belooft en zich ten striksten verbond voor zich, deszelfs erven en successoren om nimmer direct noch indirect hieromtrent eenige actie te zullen institueeren.
3. Dat de bruidegom het aangebragte huwelijksgoed zoo hij langstlevende is en bij vooroverlijden deszelfs erfgenamen onder den tietel van vooruitgenietingen alvorende de goederen, over de goederen over de gemeenschap verdeeld worden zal genieten of 37100 Nederlandsche guldens, in beide gevallen met de interessen tegen 2½ % jaarlijks die met heden beginnen te loopen van het volle kapitaal, tenzij hij bruidegom bij testament of andere dispositien hierover anders mogte beschikken.

En dan volgen er nog allerlei bepalingen over een toekomstige verdeling. Het komt erop neer dat ieder van bruid en bruidegom hun eigen goederen zullen houden in eigen bezit.

Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief, notaris Gerrit Tammes de Jongh, kantoor Gorredijk I, repertoire 044017, inventarisnr. 044004, aktenr. 180 (scan 131) d.d. 25-10-1822: Voor ons G.T. de Jongh openbaar notaris resideerende te Gorredijk etc. en getuigen zijn gecompareerd **Egbert Foppes de Haan** mr. bakker, **Barteld Foppes de Haan** veenbaas, beide wonende te Duurswold, **Brugt Folkerts van Wallinga** mr. brander wonende te Gorredijk als vader en voogd over deszelfs **minderjarige zoon Foppe** bij zijn wijlen huisvrouw **Antje Foppes de Haan** in echte getogen en **Jan Foppes de Haan** mr. leerlooijer woonachtig te Kortezwaag voor zich en in qualiteit als gelastigde van deszelfs broeder **Tamme Foppes de Haan** predikant te Heerwenen in Gelderland, ingevolge procuratie d.d. 02-01-1819 voor den ondergetekenden notaris en getuigen gepasseerd behoorlijk geregistreerd en ten onzen protocolle

berustende onder nummer Eén van dat jaar. Dewelke te kennen gaven aan elkanderen rekening en verantwoording wegens gehoudene administratien van ouderlijk erf en verdere massaal zijnde goederen verschuldigd te zijn. Dat zij komparanten ten gevolge van dien op gisteren en heden aan elkanderen verantwoording van ontvang en uitgaaf hebben gedaan en dat er is bevonden:

- Dat Egbert Foppes de Haan voornoemd wegens zijne gehoudene administratie van den 16-03-1810 tot en 05-08-1822 een batig slot heeft na aftrek van alle uitgaven van 12.131, 61 guldens.
- Dat Barteld Foppes de Haan voornoemd als voren van den 07-04-1810 tot den eersten dezer laatstleden een batig slot heeft onder korting van alle uitgaven van 5657,75 gulden.
- Dat Jan Foppes de Haan voorschreven als voren van den 30-05-1818 tot 30-06 laastleden een batig slot heefd onder korting van alle uitschotten van 2332,41 gulden.
- Dat dezelfde in zijn qualiteit als gelastigde van Tamme Foppes de Haan voornoemd als voren van den 28-12-1817 tot den jare 1819 een batig saldo heeft onder korting van alle uitgaven van 563,07 gulden.
- Dat Brugt Folkerts van Wallinga voorschreven in gemelde qualiteit wegens eenige ontvangsten en uitgaven een voordeelig slot heeft van 516,70 gulden.

Waarvan zij comparanten aannemen ieder zijn voordeelig slot aan de boedel en wel aan ieder der mede komparanten voor 1/5 op de eerste behoorlijke aanmaning en in goeden munte te zullen betalen
[en dan volgt in de marge een aanvulling:]
onder korting van hetgeen door den een aan den anderen gedurende deeze administratie op die batige saldo's kan aangetoond worden voorgeschoten te zijn begroot als volgt:

- Door E.F. de Haan aan B.F. van Wallinga 2000 guldens.
- Door dezelfde aan Tamme F. de Haan het geheel der batige saldo's ofwel 2650 guldens.
- Door dezelfde aan J.F. de Haan 1000 guldens.
- Door B.F. de Haan aan B.F. van Wallinga 680 guldens.
- Door dezelfde aan T.F. de Haan 720 guldens.
- Door dezelfde aan J.F. de Haan 262,50 guldens.

alles ingevolge aangave der comparanten getekend de notaris G.T. de Jongh
[einde aanvulling in marge]
terwijl zij elkanderen voor hunne gehoudene administratie bedankten onder afstand van alle herrekeningen en andere uitvlugten hiertegen aan loopende.

En om dezen ter executie te kunnen leggen hebben partijen domicilium citandi gekozen op hunne voorschreven woonplaatzen, op welke plaatzen enz. niettegenstaande enz. beloovende enz. verbindende enz. afstand doende enz.

Gedaan en gepaseerd te Gorredijk ten huize van de kastelein Baltus de Vos op den 25-10-1822 in tegenwoordigheid van gemelde kastelein en Geert Jans Bosma huisman wonende te Gorredijk, welke dezen na gedane voorlezing met de komparanten en ons notaris onderteekend hebben [getekend] E.F. de Haan, B.F. de Haan, B.F. van Wallinga, J. de Haan. G.J. Bosma, B. de Vos en de notaris G.T. de Jong .

Geregisteerd te Gorredijk 04-11-11822 met de kosten vermeld.

)o( )o( )o(Bij toeval te Huur, bij gefloteue briefjes: Eene fchoone BOERE HUIZINGE en welbeklante BAKKERIJ, met de daarbij ftaande hechte WIND KORENMOLEN en wel ingerigt PAK-HUIS; benevens het hier bij gebruikt wordende BOUW- en WEIDLAND, te zamen groot ongeveer 5 Bunders 51 v. Roeden 15 v. Ellen 47 v. Palmen, ftaande en gelegen te Duurswoud, voor den tijd van 3 jaren, integaan op den 12 Mei 1822. De briefjes moeten voor of op den 29 Maart 1822 ingeleverd worden, bij den gebruiker E. F. DE HAAN, alwaar de Conditien te vernemen zijn, gelijk mede ten Kantore van den Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk.

LC 15-03-1822

Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief, notaris Gerrit Tammes de Jongh, kantoor Gorredijk I, repertoire 044017, inventarisnr. 044004, aktenr. 213 (scan 45) d.d. 11-12-1822:
Acte van scheiding. Gecompareerd Egbert Foppes de Haan mr. bakker, Barteld Foppes de Haan, veenbaas, beiden te Duurswold, Brugt Folkerts van **Wallinga** mr. brander te Gorredijk als vader van deszelfs minderjarige **zoon Foppe** bij zijn wijlen huisvrouw **Antje Foppes de Haan** in echte getogen, **Jan Foppes** de Haan mr. leerlooijer woonagtig te Kortezwaag voor zichzelf en in qlt als gelastigde van deszelfs broeder **Tamme Foppes de Haan** predikant te Heerwenen in Gelderland volgens procuratie. De welke te kennen gaven dat zij de navolgende goederen massaal en wel ieder voor 1/5 gedeelte in eigendom bezaten en niet genegen waren dezelve langer met elkanderen in gemeenschap te gebruiken maar hadden goed gevonden deeze te scheiden en te deelen gelijk zij verklaarden te doen met dezen. De goederen waren in 5 kavels gesteld.
Kavel 1 beslaat eene huizinge met vrije steede vandien, tuin, boomen em plantagie cum annexis met de daarop staande **windkorenmolen**, pakhuis en verder getimmer, benevens een kamp weidland, groot ongeveer 91 vierkante roeden daarnaast gelegen hebbende over 't geheel naastgelegen ten oosten Hendrik Klazes Klazinga, ten westen jr. B.L. van Eijzinga en de weg of Molenlaan en ten zuiden en noorden de weg, mitsgaders een kamp weidland groot ongeveer een bunder 83 vierkante roeden gelegen te Wijnjeterp hebbende ten oosten B. Brandsma cum sociis, ten zuiden de Binneweg en ten noorden de Buitenweg, sampt ongeveer 4 bunders en 59 vierkante roeden bouwland en heidveld gelegen mede te Duurswold, hebbende ten oosten jr. B.L. van Eijzinga en Hendrik Klazes Klazinga, ten westen jr. B.L. van Eijzinga, ten zuiden de veenscheidinge en ten noorden Pieter Jans Jansma en ongeveer 68 vierkante roeden marschen gelegen aldaar hebbende te oosten jr. B.P. van Eijzinga en ten westen zuiden en noorden de weg, tezamen gewaardeerd op 6000 guldens.
Dan volgen uitvoerige omschrijvingen van de kavels 2 t/m 5, veel, heel veel, met ook bezit in Groningerland, bij de Frieschepalen, in de Hauwelderwijk en ga zo maar door.
Het heideveld gelegen achter de molen zal bij het eerste kavel behoren.
Kavel 1 waaronder de molen in Duurswoude gaat naar **Brugt Folkerts van Wallinga in genoemde kwaliteit** (dus naar zijn zoon **Foppe Brugts van Wallinga**).
Maar dat duurde niet lang, zie de onderstaande akte:
Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief, notaris Gerrit Tammes de Jongh, kantoor Gorredijk I, repertoire 044017, inventarisnr. 044005 akte 181 (scan 49) d.d. 20-12-1823:
Voor de notaris zijn gecompareerd **Egbert Foppes de Haan** mr. bakker en **Barteld Foppes de Haan** veenbaas beiden woonachtig te Duurswold, **Tamme Foppes de Haan** predikant te Heerwenen in Gelderland, zich thans ophoudende aan gemelden vlekke Gorredijk en **Jan Foppes de Haan** mr. leerlooijer wonende te Kortezwaag in qlt als mede erfgenamen van hun wijlen neef **Foppe Brugt van Wallinga** die eenige erfgenaam was van zijn vooroverleden **moeder Antje Foppes de Haan** in der tijd echte huisvrouw van de gerequireerde, voor de eene helfte, onder bezwaar van 1/3 hiervan in vruchtgebruik aan laatstgemelde als requiranten ter eenre en Brugt Folkerts van Wallinga mr. brander woonachtig aan de Gorredijk in qualiteit als mede erfgenaam van zijn gemelden wijlen zoon Foppe Brugts van Wallinga in echte verwekt bij zijn vooroverleden huisvrouw Antje Foppes de Haan voor de wederhelfte met 1/3 en vruchtgebruik van de andere helfte als gerequireerde ter andere zijde.
Dewelke bij dezen uitdrukkelijk verklaarden tot voorkoming van alle disputen en onëenigheden en tot instandhouding van alle onderlinge vriendschappelijke betrekkingen overeengekomen te zijn:

a. Over hetgeen waaruit de nalatenschap van gemelde Foppe Brugts van Wallinga gerekend zal worden te bestaat en
b. Over de wijze waar in dezelve tusschen de partijen zal worden verdeeld, zonder zich alsdan met den inbreng van beide ouders gemeenschap van schaden en baten, zoo staande als na

den echt bestaan hebbende, noch met de aanwezige roerende onroerende goederen en schulden, buiten de hier genoemde, ten name gerequireerde staande, voor wiens rekening dit alles geheel verblijft, te bemoeijen te hebben, om welke alle te schiften in de juiste orde, daar er van het eene zoo min als van het andere staat en inventaris voorhanden is, de partijen volstrekt geene mogelijkheid zagen, op deeze manier:

1. Dat de geheele nalatenschap zal bestaan uit de aanwezige vastigheden in eigendom behoort hebbende aan de overledene en uit diens wijlen grootouders boedel afkomstig, gelijk mede uit de bestaande competentien en schulden hieraan verbonden en uit deszelfs en wijlen moeders aanwezige lijfdragt en de opbreng van het te gelde gemaakte gouden oorijzer.
2. Dat deeze bestande nalatenschap aan de partijen **ieder voor de helfte** en alzoo in 't midden door zal behooren, zoo ten aanzien der vastigheden als met betrekking der lijfdragten en opbreng van gemeld oorijzer, als ook de bestaande schulden en competentien van deeze laatste zijn evenwel uitgezonderd die competentien welke de gerequireerde was hebbende namens de overledene als vader en voogd indertijd over de overledene op de requiranten, ingevolge acte van liquidatie in dato den 25-10-1822 (inventarisnr. 044004, aktenr. 180 (scan 131) en acte van scheiding in dato 11-12-1822 (zie hiervoor inv. nr. 044004, aktenr. 213 (scan 45)) , beide voor den ondergeteekende notaris en getuigen gepasseerd behoorlijk geregistreerd tezamen bedragende eene somma van 1357,79 guldens mitsgaders de huur der huizinge en bakkerij sampt **molen en landerijen** cum annexis staande en gelegen te Duurswoud bij de mede requirant **Egbert Foppes de Haan in huur** voor eene jaarlijksche huur van 220 gulden van den 12 mei 1822 tot aan den dag van het overlijden van gemelde overledene den 21-06-1823, welke hij gerequireerde alleen zal hebben en behouden en zijn belang en tot welkers invordering of competentie hij bij dezen voor zoo verre nodig zoo voor als dan wordt geauthoriseerd,
3. Dat de gerequireerde over zulks **afstaat** zonder eenige voorbehouding het **vruchtgebruik der 1/3 van de helfte** welke niet bij hem **maar bij de requiranten wordt geërfd**, en wel vruchtgebruik door de partijen op een jaarlijks inkomen van 20 guldens is geschat.
4. Dat de gerequireerde bovendien gehouden zal zijn in eens aan de requiranten te zamen of ieder afzonderlijk met wiens zulks geen plaats vinden kan op het verteekenen dezes in goeden gangbare munte te betalen de somma van 1100 Nederlandsche guldens.
5. Dat wijders de gerequireerde voor 4/5 alleen en de requiranten voor 1/5 part tezamen in de begravenis kosten ten beloope van 100 guldens zullen moeten deelen.

Het contract is wederzijds voor beide partijen ten vollen genoegen en ze beloven zich daaraan te zullen houden. Partijen kiezen domicili citandi op hun voorschreven woonplaatsen. Met de handtekeningen van E.F. de Haan, B.F. de Haan, F.F. de Haan, J.F. de Haan, B.F. van Wallinga en de getuigen en de notaris. Geregistreerd te Gorredijk 27-12-1823 deel 9 folio 89recto.

Noot: Foppe Brugts van Wallinga werd geboren op 06-02-1815 en overleed op 21-06-1823 in Gorredijk. Hij werd 8 jaar oud, maar was dus wel meer dan een half jaar eigenaar van de molen in Duurswoude.

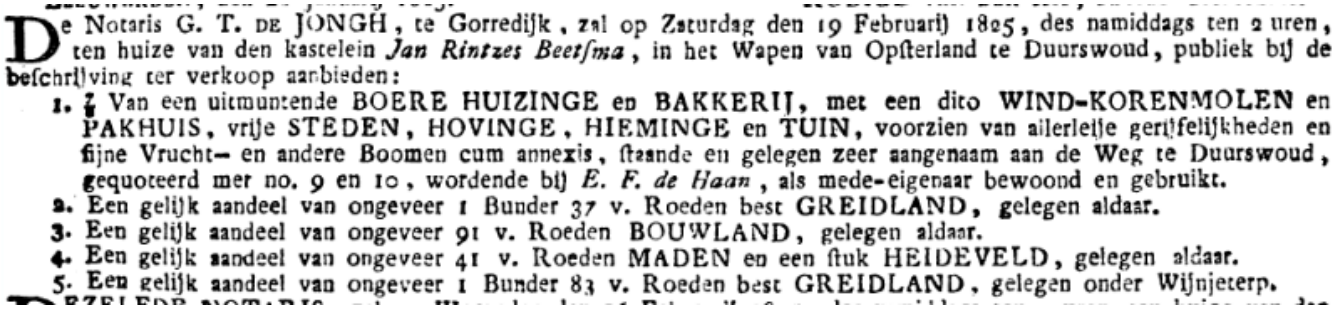

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zal op Zaturdag den 19 Februari 1825, des namiddags ten 2 uren, ten huize van den kastelein *Jan Rintzes Beetsma*, in het Wapen van Opsterland te Duurswoud, publiek bij de beschrijving ter verkoop aanbieden:

1. ½ Van een uitmuntende BOERE HUIZINGE en BAKKERIJ, met een dito WIND-KORENMOLEN en PAKHUIS, vrije STEDEN, HOVINGE, HIEMINGE en TUIN, voorzien van allerleije gerijfelijkheden en fijne Vrucht- en andere Boomen cum annexis, staande en gelegen zeer aangenaam aan de Weg te Duurswoud, gequoteerd met no. 9 en 10, wordende bij *E. F. de Haan*, als mede-eigenaar bewoond en gebruikt.
2. Een gelijk aandeel van ongeveer 1 Bunder 37 v. Roeden best GREIDLAND, gelegen aldaar.
3. Een gelijk aandeel van ongeveer 91 v. Roeden BOUWLAND, gelegen aldaar.
4. Een gelijk aandeel van ongeveer 41 v. Roeden MADEN en een stuk HEIDEVELD, gelegen aldaar.
5. Een gelijk aandeel van ongeveer 1 Bunder 83 v. Roeden best GREIDLAND, gelegen onder Wijnjeterp.

LC 25-02-1825

Tresoar archiefnr. 26 Notarieel archief, notaris Gerrit Tammes de Jongh, kantoor Gorredijk I, repertoire 044018, inv. nr. 044007, akte nr. 29 (scan 317) d.d. 09-03-1825:

Finale verkoop ten verzoeke van **Brugt Folkerts van Wallinga** mr. distellateur te Gorredijk voor 1/2 , **Barteld Foppes de Haan** veenbaas te Duurswoud, **Tamme Foppes de Haan** predikant thans buiten vaste bedieninge en **Jan Foppes de** Haan mr. distillateur beide wonende te Gorredijk, ieder voor 1/8 en alzoo tezamen voor 7/8 gedeelten van de geregte 7/8 gedeelten over hoog en laag van

- eene uitmuntende Boere Huizinge en Bakkerij met een **superbe windkorenmolen** en pakhuis, vrije steeden, hovinge, hieminge en tuin cum annexis staande en gelegen te **Duurswoud**, gequoteerd met nummers 9 en 10, met gelijk aandeel van de ovens, zuurketel, en – trog, baktafels, molensteenen, met al hetgeen daarin om en aan aard, band, spijker en nagelvast is, wordende bij den mede **eigenaar Egbert F. de Haan wiens de overige 1/8 toebehoort**, woont en gebruikt, exempt de drie schotels met bouten, zittende voor de deuren aan het pakhuis, hebbende over het geheel ten oosten het tweede perceel en Hendrik Klazes Klazinga en ten westen zuiden en noorden de weg.
- Ten tweeden een gelijk aandeel van ongeveer een bunder 37 vierkante roeden best greidland, gelegen aldaar, hebbende ten oosten Hendrik Klazes Klazinga, ten westen het eerste perceel en de weg, ten zuiden Hendrik Klazes Klazinga en ten noorden Luitzen Luitzens Brouwer.
- Ten derden een gelijk aandeel van ongeveer 91 vierkante roeden bouwland heideveld en hoogveen, gelegen aldaar, hebbende ten oosten Hendrik Klazes Klazinga, ten westen laatstgenoemde, ten zuiden de veenscheidinge en ten noorden Hendrik Beerends, bevoorregt met reed en gang en leiding door laatstgemeldens tuin tot van en na de weg, bezwaard met het onderhoud van het pas hierover loopende.
- Ten vierden een gelijk aandeel van ongeveer 41 vierkante roeden maden en een streek heideveld gelegen aldaar, hebbende naastgelegen ten oosten jr. Van Eijzinga c.s., ten westen en noorden jonker Van Eijzinga en ten zuiden de weg, met het houtgewas hierop staande.
- Ten vijfden een gelijk aandeel van ongeveer een bunder 83 vierkante roeden best greidland, gelegen te Wijnjeterp met de halve laan, ten westen mr. D. Suringa c.s., ten zuiden de Binneweg en ten noorden de Buitenweg, bezwaard met floreen ten kohier van Wijnjeterp op no. [niet ingevuld].

Kopers werden van perceel 1, 2 en 3 **waaronder de molen Egbert Foppes de Haan** mr. bakker en korenmolenaar woonagtig te Duurswoud, tezamen voor 3907 guldens. Perceel 4 ging naar Eeuwe Jochems Buigeling kastelein te Bakkeveen voor 200 guldens en perceel 5 voor 751 guldens naar mr. Dominicus Suringar, secretaris van Opsterland en notaris te Beetsterzwaag en Bernardus Brandsma predikant te Wijnjeterp. (dat zal wel voor de kerkvoogden zijn geweest.)

De provisionele toewijzing met alle uitgebreide verkoopvoorwaarden staat in akte nr. 17 (scan 353) d.d. 19-02-1825.

UIT DE HAND TE HUUR:

Een beste **STANDER-WIND-KOREN-MOLEN**, benevens de onmiddellijk daarbij staande schoone HUIZING, met eene ruime Bakkerij, groote SCHUUR tot berging van Brandstof, Hooi en Granen, Stalling voor Paarden en Hoornbeesten, vruchtbare TUIN en GROND, alles bijzonder gerijfelijk en voordeelig bij elkander staande in den Dorpe *Duurswoude*, Grietenij *Opsterland*, welke alles, zoo Molen als Bakkerij, enz., bij eene *active* uitoefening, door de veeljarige ondervinding tot hiertoe geleerd heeft een zeer voordeelig bestaan te kunnen opleveren, en thans door den dood des Eigenaars wordt gequiteerd; om te aanvaarden op den 12den Mei 1847, op de Voorwaarden, welke zijn te vernemen op *franco* aanvragen bij de Eigenares de Wed. EGBERT F. DE HAAN, ten gemelden Huize, te *Duurswoude*, of bij den Notaris A. R. VAN VOORTS, te *Gorredijk*.

Groninger Courant 04-12-1846

Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief, notaris Antonius Reijnier van Voorst, kantoor Gorredijk I, repertoire 044028, inv. nr. 044025 akte nr. 84 (scan 251) d.d. 08-05-1847:
Voor de notaris compareerden:

A. **Antje Jans de Jong**, rogmolenaarse, weduwe **Egbert Foppes de Haan** te Duurswoude als moeder en wettige voogdesse over hare vier minderjarige dochters **Janke**, **Antje**, **Jantje** en **Trijntje Egberts de Haan** allen bij haren gemelden wijlen man in echte verwekt voor 4/6 aandelen.
B. **Foppe Egberts de Haan**, bakker te Bakkeveen voor 1/6.
C. Luitzen Luitzens Brouwer, onderwijzer der jeugd te Bakkeveen als in huwelijk hebbende **Gepke Egberts de Haan**, zonder afzonderlijk bedrijf beide wonende aldaar voor het resterende 1/6 gedeelte
D. In tegenwoordigheid van den heer Jan Foppes de Haan, lid van de Raad der Grietenij Opsterland en leerlooijer te Gorredijk als toeziende voogd over gemelde minderjarigen, alszoodanig benoemd en aangesteld bij verhoor van bloed- en aanverwanten, gehouden onder voorzitting van den Edel Achtbaren Heer Regter van het Kanton Beetsterzwaag, blijkens deszelfs procesverbaal van den 26-06-1841, behoorlijk geregistreerd.
E. Den Edel Achtbaren Heer Ferdinand Adriaan van Boelens, Regter van het tweede kanton in gemeld Arrondissement, wonende te Beetsterzwaag die ten fine van deszelfs goedkeuring deze minute meede heeft vertekend.

Dewelke comparanten te kennen gaven dat door hen nog in gemeenschap en ongescheiden wordt bezeten, de bij de eerstgemelde comparante Antje Jans de Jong als boedelhouderse geadministreerd wordende aanwezige en krachtens na te melden huwelijksche voorwaarden alleen tot de nalatenschap van haren wijlen man der overige belanghebbenden hunne vader Egbert Foppes de Haan behoorende goederen. Dat zij comparanten deze massaliteit op vordering van den gemelden toezienden voogd willende doen eindigen, opdat de meerderjarigen hunne eigene goederen in bezit en administratie zouden overnemen, ten overstaan van ons notaris daartoe door hun tezamen verkozen bij dezen

verlangden over te gaan tot scheiding en deeling van dezen boedel nadat door hen wordt gepremitteerd:
Dat de eerstgenoemde comparante Antje Jans de Jong met haren gemelden man is gehuwd den 06-12-1821, **met uitsluiting der huwelijksgoederen gemeenschap** blijkens huwelijkscontract in dato den 02-12-1821 voor de notaris Gerrit Tammes de Jongh te Gorredijk en getuigen, behoorlijk geregistreerd, volgens welke door haar niets en haren overleden man is aangebragt de navolgende tot dezen boedel behoorende vastigheden. Dat Egbert Foppes de Haan den 21-03-1841 ab intestato is overleden. Dat na dat overlijden van der comparanten man en vader Egbert Foppes de Haan van dezen boedel eene boedelbeschrijving op eene voor deugdelijk door de comparante Antje Jans de Jong gedane op en aangave door haar beëedigde inventaris is opgemaakt in onderhandschen vorm d.d. 22-10-1841 overgebragt ter griffie van het Kantongeregt te Beetsterzwaag blijkens daarvan door den heer Regter van dat kanton opgemaakt procesverbaal van den 18-10-1842 behoorlijk geregistreerd.
De onroerende goederen werden getaxeerd door de benoemde deskundigen zijnde Jan Bosma lid van de gemelde Grietenijraad en landbouwer, Ieme Sakes Rinsma landbouwer, beide te Ureterp woonagtig en Sikke Sierds Sikkema, landbouwer en kastelein te Bakkeveen, als zoodanig beëeigd voor de Edel Achtbare Heeren Regters van het gemelde kanton volgens deszelfs procesverbaal van 13-03-1847 en het Kanton Zuidhorn, Arrondissement Groningen, blijkens deszelfs procesverbaal van 18-03-1847, behoorlijk geregisteerd en beide kopijelijk aan deze acte geannexeerd, zijn geschat.
Dat dezen boedel bestaat uit de volgende bestanddeelen als

Nr.	Omschrijving	Getaxeerd op
	Roerende goederen	
1	Voor zover die nog aanwezig zijn de somma van	2054,14
2	Koopprijzen van 24-01-1847 bij proces van finale toewijzing voor ons notaris verleden, verkochte vastigheden ad	5271,88 1/2
	Huren	
3	Tjebbe Alberts Ploeg landbouwer te Grootegast van de gedeelten eigendom en beklemming der zathe en landen onder nummers 17 en 18 der onroerende goederen hierna te noemen ad	86,00
4	Jannes Heppes Veenema te Opeinde van een huis te Opeinde hierna onder nr. 22 der onroerende goederen omschreven ad	18,00
5	Diaconie administratie te Marrum van eene woning hierna onder nr. 25 ad	03,00
	Onroerende goederen (verkort uitgewerkt)	
1	Weiland te Wijnjeterp gemeente Lippenhuizen E423	900,00
2	Weiland aldaar sectie E 424	542,50
3	Bouwland aldaar sectie E 425	577,50
4	1/3 deel hooiland de Marschen genaamd onder Hemrik, Lippenhuizen sectie C nummer 290 massaal met Tjibbe Andries Andringa	166,00
5	Een huis bestaande uit twee kamers met steede etc. te Duurswoud "**de Opzigters huizinge**" genaamd Kadaster Duurswoude sectie A11 en A11a	350,00
6	Een boerenhuizinge nummer … schuur, bakkerij, stalling cum annexis en steenen varkenshok met stede grond tuin etc. te Duurswoude sectie A14 en A15	1350,00
7	Een schuur of pakhuis en bergplaats met stede en grond staande en gelegen bij het vorige perceel aldaar sectie A13	
8	Een wind korenmolen met hetgeen daarbij is behoorende, stede en grond cum annexis staande en gelegen aldaar kadastraal Duurswoude sectie A12	1250,00

9	Een stuk weiland gelegen mede aldaar A44	500,00
10	Bouwland en heideveld te Duurswoude A308, A308a, A315, A316, A317, A324 en A708	1035,00
11	Geregte 414/560 gedeelte in een streek heideveld en weidevenne te Duurswoude A98 en A99 en A100	536,00
12	1/8 gedeelte hooiland Marschen genaamd gelegen aan den Hogendam onder Duurswoude A25	23,00
13	1/8 deel heideveld en bouwland gelegen aldaar ten westen van de weg A773, A774, A754, A799 en A800	35,00
14	Een klijndobbe zonder ondergrond en zoden, gedeeltelijk reeds vergraven gelegen aan de Bisschopswijk in het Duurswouder veld bij het zogenaamd Oude Leeger A730 deels	75
15	Een huis en erf bestaande in twee kamer cum annexis "**Opzichters huis**" genaamd staande en gelegen bij de zoogenaamde **Voorwerkersbrug onder Siegerswoude** kadastraal gemeente Ureterp sectie C nummers 354 en 355	250,00
16	De helft van een huis en tuin cum annexis bij de Vriesche Palen te Ureterp Ureterp sectie A nummers 332 en 333 plus een grondpacht	120,00
17-25	Bezit in Groningerland, Grootegast, Opeinde, Marum etc. hier niet verder uitgewerkt.	

Gevolgd door het passief etc. met als recapitulatie dat het totale actief bedraagt 20776,02 ½ en het totale passief 5056,02 ½ Zodat er zuiver overblijft te veredelen 15.720,00 gulden en voor iedere deelgenoot 1/6 part dat is 2620,00 gulden.
Daarna worden er briefjes getrokken met de kavels.

1. Kavel 1 gaat naar Foppe Egberts de Haan met o.a. de nummers 1,2,3 ,4 en 14.
2. Kavel 2 naar Antje Egberts de Haan met o.a. 19 en 22.
3. Kavel 3 naar Luitzen Luitzens Brouwer en Gepke Egberts de Haan met o.a. de nummers 17 en 18
4. Kavel 4 naar Janke Egberts de Haan met o.a. de nummers 5, 10, 15, 16, 20, 21, 23, 24 en 25. Hierbij hoorde ook het "**opzichtershuis**" in Duurswoude.
5. **Kavels 5 en 6** naar **Jantje Egberts de Haan** en **Trijntje Egberts de Haan** bestaande uit de overige perceelen der vastigheeden, welke van derzelver bestemming niet zonder nadeel van elkander kunnen gescheiden worden zijnde de nummers 6, 7, 8, 9, 11, 12 en 13. In deze kavel zitten dus de **boerenhuizinge, bakkerij, schuren en ook de molen** met een stuk land daarbij.

Daarna wordt beschreven hoe vader Egbert Foppes de Haan en ook diens kinderen de verschillende zaken had gekregen, door aankoop en scheiding etc.:

- Van de percelen 1,2 en 3 ingevolge acte van scheiding d.d. 20-06-1823 voor notaris Gerrit Tammes de Jongh, behoorlijk geregistreerd doch waarvan voor zoover uit gemelden titel blijkt noch de comparanten bekend is de overschrijving niet plaats heeft gehad.
- Perceel 4 volgens acte van transport d.d. 19-12-1815 voor de notaris mr. Dominicus Suringar te Beetsterzwaag, behoorlijk geregistreerd, maar ook hier geen overschrijving van bekend.
- Van perceel 5, de **opzichterswoningen** is dat een transportacte van 09-03-1837 voor notaris Gerrit Tammes de Jongh. [*Die acte staat in inv. nr. 044015 akte nr. 5 d.d. 09-03-1837 (scan 524) waarbij de verkoper is Lieuwe Tjietzes de Jong timmerknecht te Gorredijk, die verklaarde de woningen ab intestato te hebben geërfd van zijn vader. Koper is Egbert Foppes de Haan, koopprijs 125 gulden, reeds betaald.*

Op 23-04-1819 inv. nr. 044001 akte nr. 114 stelt vader Tjietze Jans de Jong bij een obligatie ten onderpand o.a. eene huizinge bestaande in twee kamers met vrije steede te Duurswoud geteekend met no. 7 en 8 door Jan Wiebes de Haan en Jan Gosses de Vries als huurders bewoond en gebruikt met ten oosten en noorden de weg, ten zuiden Roel Jeens en ten westen jr. R. van Lijndens erven]]

- Van percelen 6, 7, 8 en 9 als 7/8 gedeelte ingevolge acte van transport d.d. 05-10-1825 voor de notaris Gerrit Tammes de Jongh en 1/8 door erfrecht van wijlen neef Foppe Brugts Wallinga volgens acte d.d. 20-12-1824 voor notaris Gerrit Tammes de Jongh, ook hier overschrijving onbekend.
- Perceel 11 wegens publieke verkoop 17-03-1838 voor notaris Jan Gelinde van Blom.
- Perceel 14 zoals hiervoren vermeld.
- Alle overige percelen bij acte van scheiding d.d. 11-12-1822 voor notaris de Jongh te Gorredijk, behoorlijk geregistreerd, maar geen overschrijving bekend.

Verder vermeld dat aangezien door den comparanten belanghebbende overleden man en vader Egbert Foppes de Haan volgens vorengenoemde huwelijksche voorwaarden aangebragt zijnde eene som van 37.100,00 gulden, gevolglijk zijne genoemde zes kinderen alleen tot vorenstaande massa als zijne nalatenschap geregtigd zijn. In massa blijft een stuk heideveld in Donkerbroek aangekocht via de notaris Posthumus maar men weet de kadastrale aanduiding niet en ook niet de overschrijving. Alles is verder tot volle genoegen van de betrokkenen.

Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief, notaris Jan Gelinde van Blom, kantoor Drachten II, repertoire 033043, inv. nr. 033025, akte nr. 81 (scan 166) d.d. 21-06-1852:
Koopcontract waarbij voor notaris van Blom verschenen **Jan Pieters Loopstra** onderwijzer der jeugd wonende te Duurswoude getrouwd met **Jantje Egberts de Haan** zonder huwelijksche voorswaarden, die verklaarden verkocht te hebben aan **Hendrik Petersen van Veen** zonder beroep te Niebert in Groningerland de geregte helfte van:

1. Een boerenhuizinge met schuur, bakkerij, stalling, varkenshok, hovinge en plantagie staande en gelegen te Duurswoud., kadastraal bekend gemeente Duurswoude sectie A nummers 14 en 15, samen groot 21 roeden 90 ellen.
2. Een schuur of pakhuis en bergplaats met stede en grond aldaar, kadastraal A13, groot 3 roeden een el.
3. Een **windkorenmolen** met zijn toebehoren aldaar, kadastraal A12 groot 8 roeden 71 ellen.
4. Een stuk weidland aldaar als voren kadaster A44, groot 81 roeden.
5. De geregte 414/560 gedeelte van een stuk heideveld of weidfenne aldaar kadastraal A98, A99 en A100.

De echtgenoote van den verkooper aangekomen bij akte van scheiding verleden voor notaris Van Voorts te Gorredijk op 28-05-1847. Aanvaarding 12-05-1853. Koopsom 2000 gulden te betalen in één termijn op 12 mei 1853. Verder vrij standaard voorwaarden van hypotheek en niet verhuren etc.

Noot: Hendrik Petersen van Veen oud 39 jaar geboren in Zandeweer (Kantens) zoon van Ebe Hendriks Pieterzen (ook wel vermeld als Van Veen) en Adriana Maria Elfringhof trouwde op 15-05-1850 in Marum met Leentje Meinema, 27 jaar oud, geboren in Niebert, dochter van Date Mekkes Meines landbouwer en Lamke Willems.

Bakkerij en Rogmolen.

De Notarissen J. G. VAN BLOM, te Dragten en A. ANDREÆ, te Beetsterzwaag, zullen, op Saturdag den 10 Maart 1855, des avonds ten 5 ure, bij Pieter Kamminga te Duurswoude, finaal verkoopen:

1. Een WIND-KOREN-MOLEN met daarbij staande HUIZINGE en wel beklante BAKKERIJ met SCHUUR, PAKHUIS, **Hieminge, Hovinge** en aanbehooren te Duurswoude, te zamen groot 33 roede 62 el; waarop slechts geboden is de geringe som van *f* 2005.
2. Eene kamp WEIDLAND aldaar, groot 81 roede; staande op *f* 1251, en
3. 7 bunder 58 roede 8 el WEIDFENNE en HEIDVELD aldaar; waarop in drie perceelen geboden is *f* 1170.

Zullende de Notaris ANDREÆ, dan nog finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE met **Hovinge, Boomen** en **Plantagie** te Duurswoud, sectie A, no. 306; staande op *f* 650.

De Conditiën zijn te vernemen bij den Notaris ANDREÆ.

LC 02-03-1855

Tresoar toegang 26 notarieel archief, notaris Arnold Andrea, kantoor Beetsterzwaag I, repertoire 009063, inv. nr. 009044, akte nr. 21 (scan 210) d.d. 24-02-1855:

Gecompareerd voor de notaris zijn **Hendrik Petersen van Veen** bakker te Duurswoude voor de ene helft in het eerste en tweede perceel en voor 207/560 ste deel in het geheel derde perceel, van **Trijntje Egberts de Haan** zonder beroep wonende te Duurswoude voor de wederhelfte in het eerste en tweede perceel en voor 207/560 ste gedeelte in het geheele derde perceel, van Aaijtze Roels Frieswijk arbeider wonende te Wijnjeterp en van Fokke Roels Frieswijk arbeider wonende te Duurswoude tezamen voor de overige 146/560 gedeelte in het geheele derde perseel om te verkopen

1. Ten eerste een **windkorenmolen** met de daarbij staande huizinge, bakkerij, schuur en pakhuis met hieminge, hovinge, boomen en plantagie en verdere aanbehooren staande en gelegen te **Duurswoude**, kadaster gemeente Duurswoude sectie A nummers 12, 13, 14 en 15, tezamen ter grootte van 33 roeden 62 ellen met naastgelegen ten oosten Lolke Jans Lolkema en het volgende perceel, ten westen en zuiden …..

   En dan hebben de kopieerders van Tresoar de volgende bladzijde overgeslagen zodat niet duidelijk is wat het tweede en derde perceel precies beslaat, maar in de **advertentie** in de Leeuwarden Courant is sprake van **perceel 2 van een perceel weidland** groot 81 roeden en het ligt ten **oosten van de molen**. **Perceel 3** beslaat volgens de advertentie 7 bunder 58 roeden 8 ellen weidfenne en heidveld. Daarna volgen de verkoopvoorwaarden, totaal 24 stuks waarin onder nr. 23 dat de kooper van het eerste perceel verplicht zal zijn den molen en verdere gebouwen verzekerd te houden bij een solide maatschappij voor brandschade zolang de koopschat niet volledig is betaald, zullende bij onverhoopte brandschade de schadevergoeding treden in de plaats van het hypotheek en de verkoopers tot ontvangst daarvan geregtigd zijn. Verder onder 24 dat de **koopers van het eerste perceel** van der verkoopers moet **overnemen** 110 Nederlandsche ponden gewigten, een kabeltouw, schalen en evenaar, een vierde mud, een schepel en kop, een koevoet en moker alles op de molen aanwezig en voorts een koperen zuurketel, baktafel en baktrog, een koperen ovendekzel, twee vuurijzers en een balans met gewigten, alles in de bakkerij aanwezig, tezamen voor de som van 100 gulden.

Voorlopige kopers werden:

- van perceel 1 Jan Pieters Loopstra onderwijzer te Duurswoude voor 1505 gulden.
- perceel 2 Pieter Durks de Vries onderwijzer te Hemrik voor 1251 gulden.
- Perceel 3 onderdeel A aan Jelke Egberts de Vries van boerenbedrijf wonende te Duurswoude voor 135 gulden en

- perceel 3 onder B aan Foppe Egberts de Haan bakker te Bakkeveen voor 171 gulden.
- Perceel 3 onderdeel C. aan Pieter Durks de Vries voormeld voor 550 gulden

Op scan 214 aktenr. 28 d.d. 10-03-1855 de definitieve toewijzing waarbij verkopers zijn: **Hendrik Petersen van Veen**, bakker te Duurswoude, **Trijntje Egberts de Haan** zonder beroep wonende aldaar, Aaitze Roels Frieswijk arbeider te Wijnjeterp en Fokke Roels Frieswijk arbeider te Duurswoude, allen voor de aandelen zoals vermeld in de acte van voorlopige toewijzing.

- Perceel 1 en 2 bij zamenvoeging gaan naar **Foppe Egberts de Haan**, bakker te Bakkeveen voor zichzelf voor de ene helft en als hiertoe bij monde gemagtigde van den Heer **Tamme Foppes de Haan**, hoofdonderwijzer aan de theologische school voor de christelijke afgescheidenen in Nederland te Kampen, wonende aldaar voor de wederhelft, tezamen voor 3685 guldens.
- Perceel 3 onder A en B bij zamenvoeging gaat naar Wilt Ebeles Veenstra grofsmid te Duurswoude tezamen voor 678 guldens en
- Perceel 3 onder C gaat naar Tjeerd Lieuwes Walda kastelein en winkelier te Duurswoude voor 965 guldens.

Dan volgt het einde van de oude rogmolen in Duurswoude, ergens rond 1866. Volgens de molendatabase werd de nieuwe molen in 1861 gebouwd, maar daarvoor heb ik geen bewijs kunnen vinden. In 1868 werd geadverteerd met de verkoop van een nieuw gebouwde rogmolen die voor weinige jaren gebouwd was. Tevens werd in 1868 geadverteerd met een grote hoeveelheid afbraakmateriaal.

Rogmolen Duurswoude (2)
de nieuw gebouwde molen

Molendatabase inzake de nieuw gebouwde molen: In Duurswoude:
Bouwjaar 1861, verdwenen 1882, verplaatst, afkomstig van Leeuwarden/ Ljouwert (De Morgenster)
verplaatst naar Gorredijk/ De Gordyk (De Morgenster)
voorganger: Wijnjewoude/ Wynjewâld (Korenmolen van Duurswoude)
geschiedenis: Gebouwd ter vervanging van standerdmolen. De molen werd overgeplaatst vanuit Leeuwarden. De molen werd in 1869 verkocht aan Meinte Annes de Boer, bakker en molenaar te Oosterwolde. Hij handhaafde de molen tot het begin van de 80-er jaren, toen hij hem liet afbreken. Hij vestigde zich als landbouwer in Gorredijk, waar zijn zoon Anne in 1882 de korenmolen De Morgenster (Tenbruggencatenummer 03266) had opgericht. Mogelijk werd bij de bouw van die molen gebruik gemaakt van de molen in Duurswoude.

Rogmolen en Bakkerij.

De Notaris A. ANDREÆ zal op Woensdag den 9 December 1868, ten 4 ure namiddag, bij F. E. de Haan te Bakkaveen, voorloopig veilen:

Eene HUIZINGE en wel beklante BAKKERIJ met **Tuin** en **Erf**, voorts den ROGMOLEN en eene kamp WEIDLAND, te zamen 1 bunder 12 roede 62 el, en eindelijk de zoogenaamde OPZIGTERS WONINGEN, alles bij elkaâr gelegen te Duurswoude, in 4 perceelen.

LC 04-12-1868

BAKKERIJ EN MOLEN
te Duurswoude.

De Notaris A. ANDREÆ zal op Woensdag den 23 December 1868, ten 4 ure namiddag, bij F. E. de Haan te Bakkaveen, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en wel beklante BAKKERIJ met **Tuin**, **Erf** enz. te Duurswoude, groot 33 r. 62 e.
2. Een' voor weinige jaren gebouwden ROGMOLEN aldaar.
3. Eene kamp vruchtbaar WEIDLAND aldaar, groot 80 r. 35 e.

   Er is slechts geboden: op no. 1 *f* 1400, 2 *f* 1751 en 3 *f* 900.
4. Een HUIS met twee WONINGEN aldaar, groot 9 r. 75 e.; staande op *f* 490.

LC 18-12-1868

NOODIGE PUBLICITEIT. - ZEGT HET VOORT!

Door sterfgeval **TE KOOP**: Eene aanzienlijke BEHUIZING, BAKKERIJ en WINKEL, met grooten **Tuin**, ingezet op den lagen prijs van *f* 1355; alsmede een geheel nieuwe KORENMOLEN, op den spotprijs van *f* 1851; waarbij een aanzienlijken voorraad van AFBRAAK en omstreeks één bunder LAND, ingezet op *f* 850, staande op het welvarend dorp Duurswoude, pr. Friesland. Definitive verkoop op 23 December e. k.

LC 15-12-1868

Noot: Het sterfgeval zal wel betreffen Antje Jans de Jong weduwe van Egbert Foppes de Haan die overleed op 31-05-1868 in Ureterp.

Voordeelig!

Finale verkoop 23 December e.k., door Notaris ANDREAE van Beetsterzwaag, eener aanzienlijke **Behuizing** met **Tuin**, eene **Bakkerij** en **Winkel**, ingezet op weinig meer dan *f* 1000, en eene nieuwe **Koornmolen**, op de helft van de waarde — aanzienlijk beneden de *f* 2000 — staande op het welvarende dorp Duurswoude — Friesland.

LC 15-12-1868

Tresoar archiefnr. 26 notarieel archief notaris Arnold Andrea, kantoor Beetsterzwaag, repertoire 009063, inv. nr. 009057 aktenr. 74 (scan 41) d.d. 09-12-1868: Verkoop op verzoek van **Foppe Egberts de Haan** lid van de Gemeenteraad van Opsterland en kastelein te Bakkeveen voor zich zelven voor de ½ in de 3 eerste perceelen en gemagtigd van juffrouw **Aletta Jodocus Heringa** weduwe van de heer **Tammo Foppes de Haan**, zonder bedrijf te Kampen ¼, **Petrus de Haan** zonder beroep aldaar, **Willem Jan Thijssen** predikant te Smilde getrouwd met **Gebine de Haan** en **Jodocus de Haan** geneesheer te Wanswert en **Foppe Egberts de Haan** koek- en banketbakker te Groningen tezamen erfgenamen van wijlen den heer ~~Foppe Egberts de Haan~~ **Tamme Foppes de Haan** voor het overige ¼ gedeelte in de drie eerste perceelen, voorts ten verzoeke van Foppe Egberts de Haan voormeld als gemagtigde van Harm Jakeles Bonsema hoofdonderwijzer te Marum wegens het vierde perceel van

- Ten eersten een huizinge en welbeklante bakkerij met tuin, erf en aanbehooren, achter het gebuurte te Duurswoude, kadastraal Duurswoude sectie A nummers 981, 982 en 15, tezamen groot 33 roeden 62 ellen.
- Ten tweeden de **rogmolen daarnaast ten oosten** nummer A933 met ongeveer eene vierkante roede grond die op den zuidoostkant van de kamp weidland of het volgende perceel kadastraal als voren bekend nr. 932 op het terrein door palen aangeduid.
- Ten derden eene kamp weidland daarnaast ten oosten en noorden sectie A 932, geheel ter grootte van 80 roeden 35 ellen waarvan echter moet worden afgetrokken het gedeelte bij het tweede perceel gevoegd.

De kopers van het tweede en derde perceel zullen de perceelen door een haag, schutting of sloot op gemeene kosten op voldoende wijze afscheiden en die afscheiding gezamenlijk onderhouden.

- Ten vierden eene huizinge met twee woningen en daarachter gelegen tuinen tegenover het eerste perceel en ten zuiden en westen van de weg naar Ureterp "**de opzigters woningen**" genaamd kadastraal bekend A 11 en A11a

Daarna de zeer uitgebreide verkoopvoorwaarden etc.
In de definitieve verkoop (scan 3) d.d. 23-12-1868 is het **Meinte Annes de Boer** uit Oosterwolde die de eerste drie percelen koopt waaronder de nieuwe rogmolen en het vierde perceel wordt ingehouden.

Molendatabase:

Meinte Annes de Boer, bakker en molenaar te Oosterwolde liet begin 1880-er jaren zijn korenmolen in Duurswoude (dbnr. 2414) afbreken. Hij vestigde zich als landbouwer in Gorredijk, waar zijn zoon Anne in 1882 de korenmolen De Morgenster had opgericht. Mogelijk werd bij de bouw van deze molen gebruik gemaakt van de molen in Duurswoude.

Op 2 juni 1904 is de molen tijdens een onweersbui in brand gevlogen en geheel verbrand. De familie De Boer is in 1905 naar Amerika vertrokken.

Bron: *Uit de knipseldoos*, art. door Popke Timmermans in De Utskoat nr. 56, dec. 1989.

Die brand was in de molen in Gorredijk.

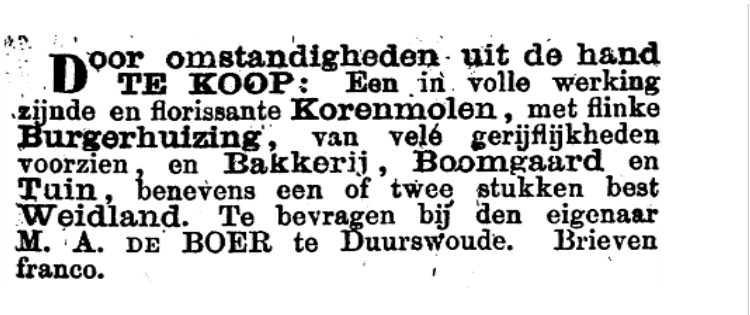

Door omstandigheden uit de hand
TE KOOP: Een in volle werking zijnde en florissante Korenmolen, met flinke Burgerhuizing, van velé gerijflijkheden voorzien, en Bakkerij, Boomgaard en Tuin, benevens een of twee stukken best Weidland. Te bevragen bij den eigenaar M. A. DE BOER te Duurswoude. Brieven franco.

LC 12-12-1876

Op 15-07-1880 was Meinte Annes de Boer **molenaar** en **landbouwer** te Duurswoude toen hij 2000 gulden leende van Alexander Nicolaas Wentholt directeur van het postkantoor te Den Helder tegen jaarlijks 5% rente met als onderpand een stuk hooiland “De Lange Drie” genaamd in de Noordergeeren onder Beets kadastraal gemeente Beetsterzwaag sectie D nummer 455 en twee stukken bouwland aan de Molenlaan in gemeente Duurswoude sectie A nummers 34, 35 en 41, zie notarieel archief Tresoar inventarisnummer 045026 akte nr. 86 (scan 197).

Hierna volgde het einde van de tweede molen:

Tresoar, archief nr. 26 notarieel archief, notaris Eilard Jacobus AtteMa, kantoor Drachten I, repertoire 032103, inv. nr. 032098, akte nr. 212 (scan 524) d.d. 20-09-1882:
Voor de notaris gecompareerd **Meinte Annes de Boer**, **bakker** en **landbouwer** te Duurswoude die verklaarde schuldig te zijn aan Iebeltje Hessels Herder zonder beroep wonende te Niega 600 guldens tegen jaarlijks 5% rente met als **onderpand een huis en erf met tuin en kamp land te Duurswoud** sectie A nummer 981, 982, 15 en 932, samen 1 hectare 13 are en 97 centiare, **benevens het vroegere molenerf** bekend in gemelde gemeente en sectie onder **nummer 933** voor 65 centiare**, zijnde de molen afgebroken**, gevolgd door de vrij standaard voorwaarden zoals geen verhuur en verzekering tegen brandgevaar etc.

In 1885 hield Meinte Annes de Boer boelgoed in Duurswoude, hij was toen **landbouwer**. In de beschrijving van dat boelgoed niets meer dat speciaal op een molen wijst.

Op 20-12-1888 leende Meinte Annes de Boer 600 gulden van Jonas Reinders Jacobi landbouwer te Nijega als voogd over Hessel en Jan Pieters Herder minderjarige kinderen van Pieter Hessels Herder en Antje Atzes Wierienga beiden overleden tegen 5% jaarlijkse rente met als onderpand een huis en erf met tuin en land te Duurswoude kadastraal bekend gemeente Duurswoude sectie A nummers 15, 981, 982, 1559 en 1560 groot 1 hectare 14 are en 62 centiare met de vrij standaard voorwaarden zoals brandverzekering etc. zie Tresoar notarieel archief inv. nr. 032109 akte nr. 66 (scan 182) d.d. 20-12-1888

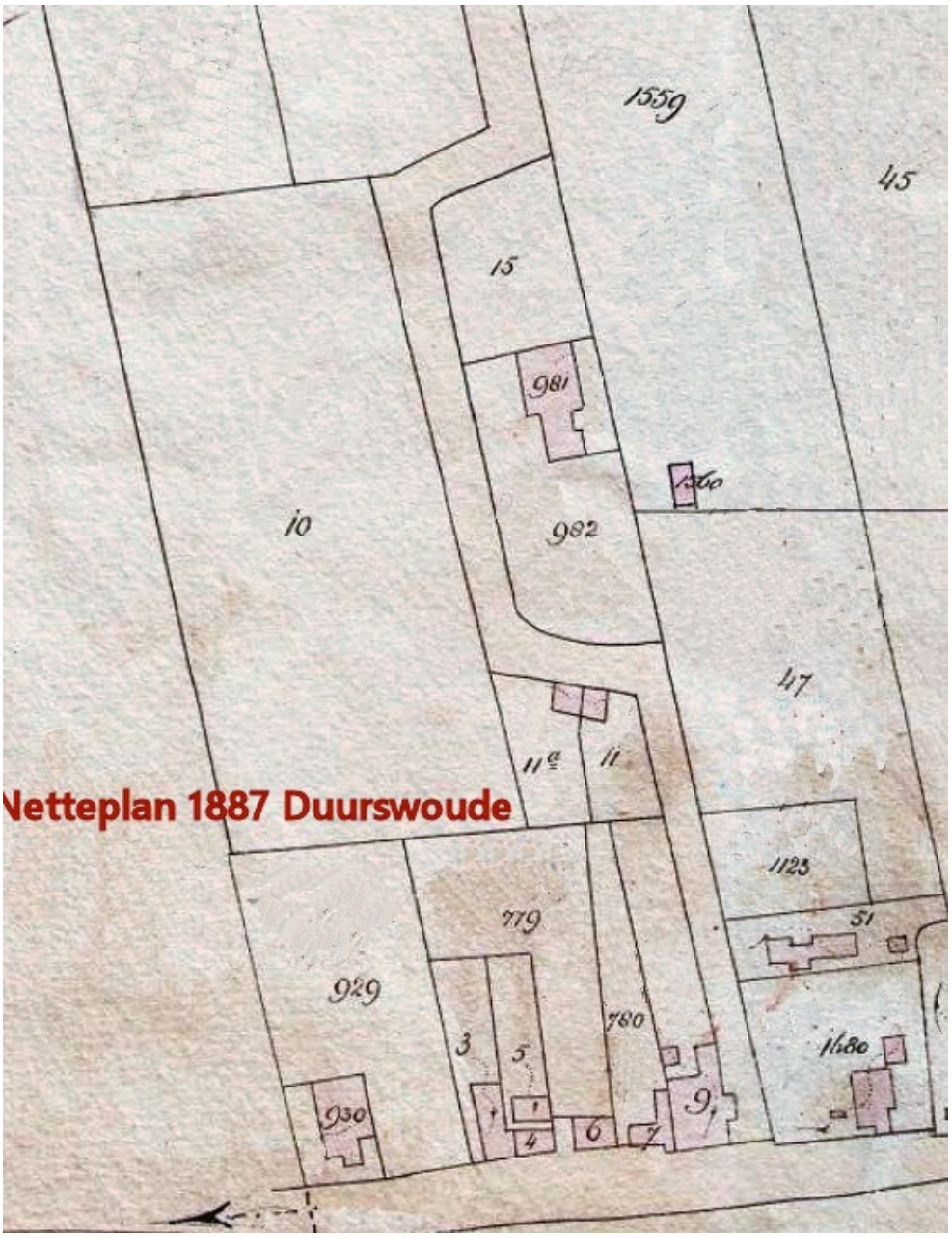

Netteplan 1887 Duurswoude

Molen Sparjebird

In 1884 verrees in Wijnjeterp een nieuwe korenmolen, zie Tenbruggencatenummer 02764.
Bron: Uit de knipseldoos, art. door Popke Timmermans in De Utskoat nr. 56, dec. 1989.
Noot: Dit betreft de molen op **Sparjebird**.

Hieronder het artikel van Popke Timmermans in De Utskoat:

We gaan eens naar de gemeente Opsterland, n.l. naar het buurtschop "Sparjebird", onder Wijnieterp. Door grensverschuiving nu tot Hemrik behorend. Wijnjeterp en Duurswoude werden op 12-10-1974 samengevoegd als Wiiniewoude.
Daar stichtte Barteld Joukes de Vries in 1884 een windkorenmolen. Deze Barteld Joukes was geboren op 31-1-1853 te Nijeberkoop (gem. Ooststellingwerf), als zoon van een boer. Zijn vader was Jouke Gerrits de Vries (*26-12-1813 te Langezwaag en +10-9-1880 te Nijeberkoop) en hij was gehuwd op 8-5-1848 te Beetsterzwaag met Froukie Jans Oppersma (*3-3-1826 te Wolvega en + 16-1-1867 te Nijeberkoop). Ze woonden te Nijeberkoop en kregen acht kinderen, Deze Barteld Joukes was een broer van Arend Joukes (*29-10-1855 te Nijeberkoop). Arend Joukes stichtte in 1882 een korenmolen “De Oude Klaas” in Oudehorne (gem. Schoterland, nu Heerenveen). Hij was molenaarsknecht geweest bij Klaas Steunebrink, wiens molen eens onder Twijtel nabij Makkinga stond. Heeft dat soms te maken gehad met het feit, dat onze Barteld óók molenaar werd? In zijn ondertrouwperiode (6 mnd.) woonde hij in Nijeberkoop. Terwijl de trouwakte aangeeft “molenaar”, was hij misschien zelf molenaarsknecht (of molenaar) op een z.g. ros-(koren)molen in Nijeberkoop. Dat weten we tot nu toe niet. Zijn broer Arend had al op zeer jeugdige leeftiid een grote belangstelling voor molens. Dat weten we dankzij het boekje “De molen op de heide....” Dat weten we niet van Barteld. Kwamen zijn ouders misschien uit een molenaarsfamilie? Wel weten we, dat er veel families “De Vries" oorspronkelijk uit Langezwaag afkomstig zijn en dat de families “Oppersma” vaak uit Wolvega kwamen. Volgens de huwlijksakte trouwde Barteld Joukes in 1884 op 21-11 te Beetsterzwaag met Gepke van Eijk (*22-8-1857 te Lippenhuizen), zonder beroep. Haar vader was Tjerk Hendriks van Eijk, timmerman, getrouwd met Albertje Teakes Jansma, wonende te Lippenhuizen. Barteld en Gepke kregen 7 kinderen te weten: Jouke (*7-4-1887), Tjerk (*16-2-1889), Albertje (*29-6-1891), Jan (*24-8-1893), Hendrik (*5-5-1895), Gerrit (*26-6-1896) en Teake (*26-9-1899 en + 3-9-1989 te Heerenveen). Alle kinderen waren te Wijnieterp geboren. Gepke kwam op 5-9-1922 te Wijnjeterp te overlijden, terwijl haar man Barteld pas 9-2-1941 overleden is, ook te Wijnieterp.
We laten nu de familiebanden achter ons en we pakken de draad op met de diverse molengeschiedenissen. Zoals vermeld, was de molen van Sparjebird in 1884 gebouwd als een belt- of bergmolen. Volgens het krantebericht kwam hij oorspronkelijk uit Overijssel , maar uit welke plaats is helaas niet bekend. Misschien ergens uit de kop van Overijssel of toch 'Friesland? Er waren in Friesland maar enkele beltmolens te vinden. vooral op de hogere Friese zandgronden. We weten ook niet of de molen een officiële naam heeft gehad of een plaatseliike naamsaanduiding. Vermoedelijk heeft Barteld de gok genomen om hier een molen te plaatsen, omdat de korenmolen van Duurswoude reeds afgebroken was. We lezen in “Molens van Opsterland”, dat deze molen in 1869 werd verkocht aan Meinte Annes de Boer, bakker en molenaar te Oosterwolde, maar geboren in Lippenhuizen. Hij handhaafde de molen tot begin van de tachtiger jaren, toen hij hem liet afbreken. Hij vestigde zich als landbouwer in Gorredijk, waar zijn zoon Anne (*1856 te Kortezwaag, nu Gorredijk) in 1882 de korenmolen “De Morgenster” was begonnen. De vergunning voor “de Morgenster” was aangevraagd op 17-12-1881. Naar mijn mening heeft Anne de Boer de molen (of in ieder geval onderdelen) van zijn vader over genomen of gekocht en gebruikt om zijn molen compleet te maken. Helaas is de molen op 2-6-1904 in een onweersbui verbrand. De familie De Boer is in 1905 naar Amerika vertrokken. En zo kon onze Barteld Joukes in het buurtschap ”Sparjebird” een paar jaar later een (gebruikte) nieuwe molen laten bouwen, met klanten uit de regio Duurswoude, Wiinieterp en Hemrik. Tot het begin van

de jaren twintig bleef hij molenaar-eigenaar op de molen. Over het molenpersoneel kan ik u bijna niets vertellen (zie bij de foto's). Na 1910 kwamen in elk geval zijn zoons Jouke en Tjerk hem helpen. In hun tijd stapten zij over van windkracht op motorkracht. Zij lieten de molen onttakelen in het begin der jaren twintig en zo ontstond een maalderijbedrijf. De romp of stomp bleef tot mei/juni 1937 staan. We weten niet tot wanneer het maalderijbedrijf stand hield, maar we weten wel dat de C.A.F. later de zaak heeft overgenomen. Tot het voorjaar 1989 stonden bij de inrit van het v.m. terrein, waar eens Barteld Joukes de Vries zijn bedrijf stichtte, twee maalstenen, z.g. kunststenen. Deze stenen zijn verwijderd i.v.m. het aanleggen van een fietspad van “Sparjebird” naar Wijniewoude.

Bronnenmateriaal en dank aan:
- Molens van Opsterland, door Ernst Huisman en Gjalt Popma, uitgave St. Streekmuseum “Opsterlân”, Gorredijk z. j. (1979) .
- De molen op de heide..... (Fa. J. en G. de Vries, Oudehorne 1882-1957), z.j. (1957), herdruk z.j. (1985).
- De secretarie van de gemeente Opsterland, afd. Burgerzaken.
- De heer F.W. de Boer, Nieuwehorne, van het Streekmuseum "Opsterlân” te Gorredijk verstrekte de foto's.

Het afgedrukte persbericht uit het Nieuwsblad van Friesland is van juni 1937.
Heerenveen , nov. 1989. P. Timmermans

eigen onderzoek krantenartikel door G.Z. zie hieronder:

De molen van Sparjebird vrijwel gesloopt.

De bekende molen van de malerij op Sparjebird, tusschen Hemrik en Wijnjeterp, verkeerde al jaren niet meer in de gedaante, welke de hierbij afgedrukte foto te zien geeft. De wieken, de levende armen aan het molenlijf, waren reeds lang weggenomen en zoo was de gedeeltelijk ontluisterde molen niet meer dan een schim van zijn vroegeren glorieuzen staat. Begin van deze maand is ook de rest van het bouwwerk onder de sloopershamer gekomen en zoo blijft thans slechts de herinnering over van den Sparjebirdster molen, welke 53 jaar geleden uit Overijssel naar deze plaats overgebracht en hier opgebouwd werd. In zijn voorkomen bleek het Overijsselsch kom-af van den molen duidelijk; het was een typische „belt-meule", zooals de Saksers zeggen, gebouwd op en gedeeltelijk in den molenberg, waarin zich — op de foto duidelijk te zien — ook de toegangspoort bevond. In Friesland was dit type wellicht niet inheemsch; in elk geval trof men er zeer weinige in onze provincie aan. In dit opzicht was de Sparjebirder molen zeker een merkwaardigheid en is zijn verdwijnen een verlies voor den monumentenrijkdom en het landschapsschoon van de streek.

Een gelegenheidsvers op het afbreken van den molen moge dit korte „in memoriam" besluiten:

It lêste wird.

Sûnt '84 wier myn plak
Op 't âlde Sparjebird,
En nou bin 'k slein ta pún en wrak;
Wier dat net wreed en hird?
Ja, tiidgeast fen 'e nije trant,
Ik hie gjin achting mear!....
En dêrom moast ik oan 'e kant;
't Wier skande, kear op kear!
Earst binn' de wjukken my ûntnomd,
Sa bleau ik neaken stean;
Myn warber hûd wier do forstomd;
Ik koe gjin slach mear gean!
De motor lake do mei spot,
En die myn wirk foartoan,
Mar, freegje ik yn myn delsleind lot,
Hwa fiert nou noch de Kroan?....
De motor is hwet mânsk, da's wier,
Dy eare jow 'k hjar nei,
Mar yn myn tiid wier elk yn 't spier,
En ho is 't hjoed de dei?....

RINTSJE KLAZES.

LC 16-06-1937

Daarna was het klaar, er stond geen rogmolen meer in Duurswoude en ook niet meer in Wijnjeterp.

Onderzoek en uitwerking: Geert Zijlstra, Ureterp, klaar september 2025